

הברית הלאומית הדמוקרטית (בל"ד)

באמצעות עוה"ד חסן ג'בארין ו/או עביר בכר ו/או
ריאד אניס ו/או סוהאד בשארה ו/או מרואן דלאל ו/או
ארנה כהן ו/או גדיר ניקולא ו/או מוראד אל-סאנע
מעדאלה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי
בישראל, ת"ד 510 שפרעם 20200, טל' 04-9501610
פקס' 04-9503140

המבקשים

- נגד -

**ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16
הכנסת**

המשיבה

הודעת ערעור

מוגשת בזאת הודעת ערעור בחירות בהתאם לסעיף 64(א) לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), התשכ"ט-1969.

להלן נימוקי הערעור:

1. ביום 1/1/03 החליטה ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה שלא לאשר את רשימת המועמדים שהגישה המערערת למשיבה. הודעה על אי האישור נשלחה בפקסימיליה ביום 3/1/03 על ידי מנכ"ל ועדת הבחירות המרכזית גברת תמר אדרי. רצ"ב ההודעה על החלטת המשיבה המסומנת ע/59.
2. המערערת מודיעה כי, נימוקי ערעור זה מהווים גם את סיכומי טענותיו של ח"כ עזמי בשארה לעניין מניעתו מלהשתתף כמועמד בבחירות לכנסת ה-16 וזאת כאמור בהחלטת כב' הנשיא ברק מיום 3/1/03.

3. המערערת מודיעה כי כתב התשובה שהוגש מטעם המערערת וח"כ עזמי בשארה על שני חלקיו העובדתי והמשפטי ועל כל נספחיו שהוגש לועדת הבחירות המרכזית ואשר נמצא בפני כב' הרכב השופטים שידון בערעור זה, הינו מהווה חלק בלתי נפרד מערעור זה.

4. המערערת תטען בערעור זה, כי החלטת המשיבה הינה בטלה, כי היא נגועה בשיקולים זרים, כי לא נסמכה או נשענה על תשתית ראייתית ראויה ומינימאלית, כי התעלמה כליל מהתשתית העובדתית המנומקת שהוגשה מטעם המערערת לרבות הסבריו של ח"כ בשארה בפניה וכי לא נתנה משקל כלשהו לזכות לבחור ולהיבחר. וכי לא נתנה משקל להיבטים המשפטיים אשר הועלו על ידי המערערת וב"כ וכן להיבטים המשפטיים שנומקו על-ידי יו"ר הועדה כב' השופט חשין.

שיקולים זרים:

5. המשיבה הינה גוף סטטוטורי מעין שיפוטי אשר חלים עליו כללי המשפטי המנהלי בדבר עצמאות שיקול הדעת, שקילת שיקולים ענייניים, הישענות על תשתית עובדתית הולמת וכללי הצדק הטבעי. כדברי כב' הנשיא שמגר בפרשת **מיעארי** :

"כפי שהוזכר לעיל, הכללים, המתווים דרכי פעולתו של גוף מעין-שיפוטי, חלים גם על רשויות הכנסת, כשהן ממלאות תפקיד מסוג זה. נטילת זכויות בהליך שכזה חייבת להיעשות על בסיס של שיקולים ענייניים, הנבחנים באופן סביר תוך שהם מתייחסים לגופו של העניין הנדון. הדבר גם נובע מדברי בית משפט זה בבג"צ 325/85 שעה שקבע, כי אופייה של ההנמקה מחייב פריסתה של תשתית עובדתית הולמת לפני הוועדה, כדי שזו תשמש בסיס להחלטתה... כוונת דברים אלה היא לכך, שחומר הראיות נבדק לפני ועדת הכנסת ומליאתה, ועל בסיסו בלבד תתקבל ההחלטה בדבר הסרת החסינות. כך גם כאן: שעה שהכנסת באה ליטול חסינותו של חבר-הכנסת או זכות מזכויותיו... שומה עליה לשקול שיקולים לגופו של עניין על בסיסו של חומר הראיות."¹

6. המערערת תטען כי, המשיבה הפרה את הכללים אשר חלים על גוף מעין שיפוטי; שכן, היא לא שקלה את שיקוליה באופן עצמאי ועל בסיס התשתית המונחת בפניה. אמנם מדובר בגוף שהרכבו פוליטי, אולם הוא חייב לשקול את שיקוליו ולהחליט באופן עצמאי ללא לחצים פוליטיים-מפלגתיים. במקרה דנן, ולכל הדעות, שיקולי המשיבה היו פוליטיים-מפלגתיים באופן הבולט והקיצוני ביותר. הדברים בלטו באופן ההצבעה, בדיוני הוועדה, בהצהרות חבריה ויחסם של חלק מחבריה לנימוקי יו"ר הועדה. כך למשל ביום 2/1/03 התפרסם בעיתון **הארץ** תחת כותרת "ממילא המפלגה נותנת את ההוראות – בשביל מה ללמוד את החומר" כי :

"שלוש, סמוך לחצות, בתום יום ארוך מאוד של דיונים מייגעים בשש בקשות לפסילת ח"כ עזמי בשארה וסיעת בל"ד מהתמודדות בכנסת, ניסה עדיין יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, שופט בית המשפט העליון מישאל חשין, לשכנע בשארית כוחותיו את 41 חברי הוועדה שלא לתת יד לפסילה. הוא הזכיר להם שהפונקציה של פסילת רשימות ומועמדים היא התפקיד החשוב ביותר שלהם "אם כל שאר התפקידים של ועדת הבחירות יונחו על כף מאזניים אחת

¹ בג"צ 620/85 **מיעארי ואח' נ' יו"ר הכנסת ואח'**, פ"ד מא (4), 169, 215.

ותפקיד זה לפסילת מועמדים יונח על הכף השנייה, הכף השנייה תכריע. התפקיד הזה הוא הרגיש והכבד ביותר שהוטל על הוועדה. בעצם כאן נמצא מרכז העצבים של הבחירות כולן" חשין ידע שחברי הוועדה, נציגי כל המפלגות שהיו מיוצגות בכנסת היוצאת, כבר החליטו כיצד להצביע, או ליתר דיוק הונחו על ידי ראשי מפלגותיהם כיצד להצביע, אבל הוא לא אמר נואש. "אני מנסה לשכנע אתכם להצביע כל אחד לפי מיטב מצפוננו, למרות שיש כאלה שבאו שמוכנעים מהבית", אמר. כצפוי, דבריו של השופט נפלו על אוזניים ערלות. איש מחברי הוועדה לא חרג מההנחיות שניתנו לו. כל נציגי סיעות הימין (הליכוד, ש"ס, האיחוד הלאומי, יהדות התורה, מפד"ל, גשר, מרכז וישראל בעלייה) הצביעו בעד פסילת בל"ד וח"כ בשארה. כל נציגי השמאל (העבודה, מרצ, חד"ש והמפלגות הערביות ושינוי) הצביעו נגד הפסילה. רק חיים אברהם (אביו של החייל החטוף בני אברהם) הצביע בניגוד לדבריו ממפלגת העבודה בעד הפסילה...מי שעקב השבוע אחרי שלושת ימי הדיונים שקיימה הוועדה הבחין שחלק נכבד מהעסקנים כלל לא טרחו לעיין בהררי חומר הראיות שנמסר להם על ידי העותרים; חלקם אפילו לא טרחו לשבת באולם ולהאזין לנימוקים שהשמיעו חברי הכנסת טיבי ובשארה ופרקליטיהם ולדבריו של השופט חשין, אלא תרו אחרי סנדוויצ'ים וספלי קפה במזנון המאולתר שהוקם ליד אולם הוועדה. הם נכנסו ויצאו מהאולם כאילו היה תחנת רכבת, חלקם העבירו את התפקיד לידי מרכזות סיעתם. לא עזרה גם נזיפת השופט חשין: "אינני אומר שצריכים לקרוא בדקדקנות את החומר כאילו שאנחנו קוראים את פרק א' בישעיהו, אבל את הטיעונים תקראו היטב מאוד...באורח מפתיע דווקא יהודה אבידן, נציג ש"ס, המשמש זה 12 שנה כסגן יו"ר הוועדה, סבור ש"הפארסה הזו חייבת להיפסק. זה לא התפקיד שלנו, כי אין לנו כישורים לבחון את חומר הראיות ואת משקלן של העדויות. האם מצפים ממני שבמשך ארבעה ימים אספיק לקרוא הררים כאלה של חומר?"

רצ"ב כתבתו של גדעון אלון, "ממילא המפלגה נותנת את ההוראות. בשביל מה ללמוד את החומר?" עיתון הארץ 2/1/03 המסומנת ע/60.

ובמקום אחר צוין:

"יפה עשתה גאולה אבן במהדורת החדשות "שבע וחצי" של יום שני (ערוץ 1) כשפנתה אל יהודה אבידן, נציג ש"ס בוועדת הבחירות של הכנסת, כמי שהכניס לראשונה לרשומות של בית המחוקקים את הביטוי: "לא שמים עליו קצוץ". אבידן השתמש בביטוי הזה נגד שופט בית המשפט העליון מישאל חשין ומיד נהפך, וכך יאה, לגיבור תרבות. ולראיה כבר למחרת הזמינו אותו להתארח במשרד "פוליטיקה" של דן מרגלית."

רצ"ב בזה כתבתו של בני ציפור, "אבידן, נשמה יתרה" עיתון הארץ 2/1/03, המוסמנת ע/61.

7. כב' השופט (בדימוס) יצחק זמיר צוטט כי אמר:

"קשה לי לראות בעתיד שופט בית משפט עליון שיסכים להתבזות כפי שחשין התבזה. במצב הזה, אני לא הייתי מוכן לעמוד בראשות ועדת הבחירות המרכזית. לא שמו שופט שישמש כשוטר תנועה אלא כדי שיביע עמדה משפטית. ואילו החברים שמים עליו קצוץ. זהו מצב בלתי אפשרי ובלתי נסבל."

רצ"ב כתבתו של משה גורלי, "ביקורת: להפריד הפוליטיקה מהחלטות משפטיות" הארץ 1/1/03, המסומנת ע/62.

ראו גם:

כתבתו של דורון רוזנבלום, "זו ישראליות, טיפשו"ן עיתון הארץ 2/1/03; המצורפת כנספח שסימנו ע/63.

כתבתו של עוזי בנזימן, "גדר הפרדה כבר כאן" עיתון הארץ 3/1/03. המסומנת ע/64.

8. הנה כי כן, רוב חברי המשיבה לא שקלו את שיקוליהם באופן עצמאי, החלטותיהם נקבעו במקום אחר, לא קראו או למדו את החומר ולא הקשיבו לנציג המערערת ולדברי בא כוחה. למעשה, רוב חברי הועדה העבירו את החלטתם וקביעותיהם לגופים אחרים שאין להם מעמד כלשהו בועדה וזכות הטיעון בפניהם התרוקנה מכל תוכן. ועל כן, ומסיבות אלו לבדן, יש לבטל את החלטתה של המשיבה הנגועה בחוסר תום לב והמפרה את כללי הצדק הטבעי.

שיקולים לא ענייניים

9. רוב חברי הועדה לא שקלו את השיקולים הענייניים שאמורים להוביל להחלטה משפטית נכונה. כב' השופט חשין יו"ר הועדה העיר יותר מפעם העיר בפניהם כי מדובר בשני נושאים בלבד: "המדינה היהודית" ו – "התמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור". אולם, רוב חברי הועדה סטו מהעניין והתייחסו להשקפות הפוליטיות השונות של ח"כ בשארה שאין בינם ולבין נושאי הפסילה ולא כלום. ובמקרים אחרים הם נתנו משקל רציני לא לעמדות של ח"כ בשארה אלא לדברים שהוא לא אמר כלל ועיקר, ומבחינתם היה עצם אי האמירה או אי ההתייחסות לסוגיות מסוימות היא כשלעצמה מהווה "מעשה" רלוונטי שיש להתייחס אליו ולהפוך אותו ללב העניין והנושא.

10. רוב חברי הועדה לא הצליחו לעשות את ההבחנה בין ניתוח אנליטי שעושה ח"כ בשארה בתור אינטלקטואל ופילוסוף לבין אימוץ עמדות כמו הזדהות או קריאה לשימוש באלימות או שלילת קיומה של המדינה כמדינה יהודית. כך למשל, כאשר הוא עושה אבחנה ברורה בין ההיבט ההיסטורי של הקמת המדינה, היינו לפני 1948 וכשהוא טען שאין לבקש ממנו להיות ציוני ולאמץ את הגרסה ההיסטורית של הציונות ולשלול את הנכבה. רוב חברי הועדה התייחסו לכך כשלילה לקיומה של המדינה כמדינה יהודית, על אף שח"כ בשארה הבהיר מפורשות, כי הוא מכיר במדינת ישראל ובהגדרה העצמית של היהודים בה. כאשר הוא התייחס לזכותם של העמים להתנגד לכיבוש, הם טענו שהוא בעד הריגת אזרחים על אף שהוכיח להם בכתובים שהוא מתנגד לכך וכי עמדתו ועמדת המערערת פורסמה רבות בע"פ ובכתב, אשר לפיה הם מתנגדים להרג חפים מפשע. כאשר ח"כ בשארה נתח את השפעת פעילות חזבאללה על נסיגת צה"ל מדרום לבנון, אז הם הטיחו בפניו שהוא חבר של נסראללה על אף שהוא מציין מפורשות, כי מעולם לא תמך

בחזבאללה או לא נשמעה מפיו הזדהות כלשהי עם פעולה ספיציפית של חזבאללה. וכאשר הוא טען, כי זכויות הפלסטינים הוכרו כפליטים בהתאם להחלטת האו"ם 194 בעניין זכות השיבה, וזו ההכרה הבינלאומית היחידה הקיימת למעשה, הם טענו שהוא רוצה ליצור רוב ערבי מול מיעוט יהודי במדינת ישראל. על אף הסבריו המפורטים כי הוא מעולם לא פעל לשנוי או ביטול חוק השבות. כאשר הוא התייחס לסוגיית הסתירות בין הציונות לבין התפיסה הליברלית, הם טענו שהוא שולל את המדינה כמדינה יהודית. כב' השופט חשין העיר כמה פעמים שיש לעשות את ההבחנה בין ניתוח אנליטי לבין פרוגרמה פוליטית, אולם חברי הועדה התעלמו התעלמות טוטאלית מדברים אלה :

"היו"ר השופט חשין :

...תקרא את הדברים האלה שוב ותגיד לי האם פרופסור באוניברסיטה ששמו אינו בשארה, ששמו נניח רבינוביץ' או בוזגלו לא היה יכול לומר אותם?

יואב מני : זה נכון מאוד

היו"ר השופט חשין : אתה בעצם אומר שכיוון שבשארה אמר אותם אז כנראה שהוא התכוון להם, אבל זה מין vicious circle."

עמ' 164 לפרוטוקול.

11. גם כאשר חלק מחברי הועדה בחרו לצטט ממאמריו של ח"כ בשארה ובפני ח"כ בשארה הם ניסו להטעות את הנוכחים על ידי פרשנות שהיא הפוכה לחלוטין ממה שקובע הטקסט. ראו למשל כאשר חבר הועדה מר שהרבני צטט מספרו של ח"כ בשארה בעמ' 562 לפרוטוקול פירש את דברי חבר הכנסת בשארה כמי שקורא למאבק נגד קיום מדינת ישראל. הוא עשה כן, על אף שהכתוב באותו מאמר שצוטט על-ידו מוביל למסקנה הפוכה והיא, כי המודל הלבנוני אינו ישים במקרה הסכסוך הערבי הישראלי שכן פגועים במדינת ישראל הביאו את הישראלים למסקנה כי מדובר בעצם קיום מדינתם.

ראו : תגובתו של ח"כ בשארה בעמ' 577-582 לפרוטוקול הועדה.

12. במקרים מסוימים ביקש חלק מחברי הועדה מח"כ בשארה שיאמץ עמדות ציוניות מובהקות בחושבם כי העניין רלוונטי ומהותי לעניין הפסילה. למשל :

"מיכאל קליינר : אתה שותף שלי במאבק לשמירה על הרוב היהודי? "

עזמי בשארה : לא, אני לא שותף שלך. מה אני, ציוני? בשבילי רוב יהודי זה ערך עליון? אני חי במדינה שיש לה רוב יהודי שיש לו זכות הגדרה עצמית, אני מכיר בה, מה אתה רוצה ממני, שאיבק על רוב היהודי במדינת ישראל? הרי אני חושב שזה בלל בעיה שיש מועצה דמוגרפית."

עמ' 269-270 לפרוטוקול הועדה.

13. רבות הן הדוגמאות שבהן חברי ועדה, ולמעשה רובם, העלו סוגיות שאינן לעניין. הרוב לא הבינו נכונה את הטקסטים הכתובים, ופירשו אותם כדרכם הם ולפי תפיסתם הפוליטית. על כן תטען המערערת, כי ההחלטה של המשיבה הינה פסולה משום שנגעה ושקלה בעיקר שיקולים זרים ולא ענייניים.

העדר תשתית ראויה:

14. המערערת תטען, כי מבקשי הפסילה לא הניחו תשתית עובדתית ראויה אשר עומדת במבחני הפסיקה. חומר הראיות שהונח בפניהם כלל אמרות חלקיות שלא ידוע מי הוא אומרן, דיווחים לא מדויקים שלא כללו את זהות אומרם או מדווחם ללא הקלטה, ללא ציון מקום אמירתם ואפילו לא מועדם. וכן ללא מתן אפשרות לחקור את אמיתותן. אמרות אלה אינן מהוות תשתית עובדתית ראויה שניתן לסמוך עליה. כמו כן, אין להתייחס לאמרות מסוג אלה כראיות מנהליות משום שאדם סביר לא יכול להישען בבטחה עליהן ולקבוע כי הן ראויות להתייחסות רצינית שיכולה לבסס עילה לפסילה ופגיעה מהותית בזכות לבחור ולהיבחר.

15. כמו כן, לא הובאו ראיות כלשהן לאחר חקיקת תיקון סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת ממאי 2002 ועל כן אין מקום להחיל את האמור בסעיף זה ככל שהוא מתייחס לתמיכה במאבק מזוין לארגון טרור באופן רטרואקטיבי. לעניין זה המערערת חוזרת על טיעוניה המצוינים בעמ' 69-72 לכתב התשובה בדבר אי התחולה הרטרואקטיבית לסעיף 7א (א) (3).

16. המשיבה טענה כאשר הסכימה להתייחס לאמור בכתב האישום שהוגש נגד ח"כ בשארה בבית משפט השלום בנצרת. שכן, אין לראות בתוכנו של כתב-אישום זה כראייה מינהלית בשלב זה כאשר ההליך הפלילי תלוי ועומד בפני בית-המשפט. לעניין זה ראו פירוטי טענותיה של המערערת בעמ' 72-75 לכתב התשובה. בהקשר הזה טענתה של המערערת מתחזקת גם לאור דבריו של כב' השופט חשין שלהלן:

”היו”ר השופט מישאל חשין:

הדבר הזה יכול להחליש קצת - על-פי מי שלדעתו היה ראוי שיחליש - את ההתנגדות להעמדתו של חבר הכנסת בשארה לבחירות לכנסת. מה שאומרים, זה לא שאלה שצריך לחכות לכנסת הבאה. גם אם הוא יורשע - ואדון גיברין הביע בטחונו המוחלט שהוא יזוכה בדין - גם אם הוא יורשע תוך כדי כהונתו בכנסת בעבירה שבית המשפט יחליט שיש עימה קלון - ואני חושב שהעבירה הזאת, אם הוא יורשע בה, לי נדמה שיש עמה קלון - אם הוא יורשע בעבירה הזאת אפשר יהיה גם להפסיק חברותו בכנסת לאחר מכן. לכן הדבר הזה יכול במובן מסוים להחליש את ההתנגדות למניעת העמדת מועמדותו בבחירות לכנסת עכשיו.

17. המערערת תטען כי, חוות הדעת של איש השב"כ המכונה ”נדב” וכן על הראיות שהובאו מטעם השב"כ אינן מהוות תשתית עובדתית רלוונטית שיש להסתמך עליה בהליך זה. לעניין זה ראו האמור בעמ' 72-80 לכתב התשובה.

לגבי הבעייתיות בתשתית העובדתית עמד על כך כב' השופט חשין במהלך הדיון בפני ועדת הבחירות המרכזית, כדלקמן:

היו"ר השופט מישאל חשין: (עמ' 85)

עם המידע של השב"כ יש לו בעיה כיוון שאין לו מקור, אין חקירה נגדית ואין דברים מפורסמים. ראינו אתמול, למשל, אותו מסמך מפורסם של אדון טיבי לגבי החיזבאללה עם הכותרת. אז ראינו שהדבר הזה נסתר מכוחו הוא. איך חברי הוועדה צריכים לשקול בדעתם את הדברים שמוכחשים?

...

היו"ר השופט מישאל חשין: (עמ' 91)

אינני יודע אם הוא יכול להודות. הוא יכול להודות אם זה אמת או לא אמת. אני רוצה להבין: איך את מבקשת מחברי הוועדה להאמין לידיעות האלה ולא להאמין לאדון בשארה?

...

טליה ששון:

אבל אני באמצע הדברים, כבודו. טענתי כמה דברים. טענה ראשונה: יש לנו תצהיר של איש שירות שמצהיר פה בפניכם, שהוא בדק את החומר.

היו"ר השופט מישאל חשין:
גברתי, את יודעת שזה לא לגיטימי.

היו"ר השופט מישאל חשין: (עמ' 92)

אמר את זה בית-המשפט העליון, אמר את זה הנשיא שמגר, ופסלו את חוות הדעת של השב"כ. לכן חוות הדעת היא לגיטימית כל עוד מדובר במידע שנמצא לפני הוועדה. הוועדה לא צריכה לקבל את חוות הדעת של האדם הזה. חוות הדעת כשהיא לעצמה היא בלתי רלוונטית ובית המשפט פסק. אנחנו צריכים לראות את הראיות עצמן.

...

טליה ששון: (עמ' 92)

אבל העובדה שאומר איש שב"כ שזה בא ממקורות שונים, בדרכים שונות, בהזדמנויות שונות, זוהי ראיה עובדתית.

היו"ר השופט מישאל חשין:

זה בסדר. לא לגבי חוות הדעת שלו, שהוא אומר שיש לו כאן חוות דעת לגוף העניין. את חוות הדעת אני לא יכול לקבל.

....

היו"ר השופט מישאל חשין : (עמ' 613)

יש בעיה, בייחוד כאשר יש הכחשות מצד עזמי בשארה לגבי חלק מהדברים. נכון, לזה קוראים במקצוע שלנו במשקל הראיות, לא לגבי קבילות הראיות, לגבי משקל הראיות, והמשקל יכול להיות יותר או פחות. למשל, לי יש קושי כאשר מקום מסויים יש ראייה שנאמר אותו אדם, המדווח נקרא לו, אומר משהו מסויים ואומר מישהו שהיה שם, אומר אדון בשארה: לא היו דברים מעולם. איך זה יכול להיות? אין כאן ציטוטים, ואם יש ציטוטים הייתי מכחיש אותם, לא היו דברים מעולם. או הוא אומר "יולי 2001", אני יודע איפה הייתי ביולי 2001, הייתי בכל כך הרבה מקומות, אני כל היום מתרוצץ ממקום למקום ומדבר. במקרה ה יש לי קושי, אני כאדם, ואני מציע גם לכם שיהיה לכם קושי בדבר הזה, לא לקבל את הדבר הזה כתורה למשה מסיני, יש בעיה. אז האדון המכונה נדב אומר לנו שהראיות האלה הוכחו ככשרות, הוא מכיר את האנשים, הוא יודע, אלה ראיות מהימנות והכל, יכול להיות שהאדון נדב חושב כך. מבחינתנו כאשר יש ראייה כזאת ואומר אדון בשארה שהדברים לא היו מעולם, לי יש קושי. אז אולי הוא טעה, בייחוד שהוא קצת העליב את האנשים האלה אדון ג'בארין, אנשים אנונימיים הוא אומר, אנחנו לא יודעים מה רמת ההשכלה שלהם, עד כמה שהם הבינו את הדברים האלה או לא הבינו.

...

היו"ר השופט מישאל חשין (עמ' 614)

אומרת גברת ששון: זה נכון, אבל כאשר הדברים חוזרים שוב ושוב, והמקורות זה לא אותו אדם, זה רק מוסיף. ויש גם כמו שאמרתי אולי איזה כוח סינרגטי, יש כאן הרבה שיקולים שמתערבבים בדבר הזה, אבל אני מסכים שכאשר יש ראייה שאומרים לנו ראייה, אני לא יודע מי הביא אותה, אין לי חקירה נגדית, כעורך דין הדבר הזה מציק לי במיוחד, כעורך דין פרטי. זה בא לידי ביטוי בדבריו של אמנון לורך כשהוא דיבר, הוא אומר: אני עורך דין אזרחי, אבל יש לי קושי מסויים. יש לי קושי מסויים, וזה מחליש מבחינתי את הראיות מאוד-מאוד.

18. המערערת תעלה את עיקר סיכומי תשובותיה לראיות אשר הוצגו בכל בקשות הפסילה אשר הוגשו נגדה ונגד ח"כ עזמי בשארה. יש להדגיש אפוא, כי אין בכוונה של המערערת להעלות טיעונים חדשים או שונים מאלו אשר הועלו על ידה בכתב התשובה אשר נמצא בפני כב' בית המשפט וסומן על-ידי המשיבה ב- **ובמ/8(א)**, (להלן: "כתב התשובה"). וכדי לא לחזור על אותם דברים שצוינו בכתב התשובה ולמען הנוחיות, המערערת תסתפק בהפניית בית המשפט הנכבד אל הפסקה והעמוד הרלוונטיים, בתשובה. במידת הצורך, יופנה בית המשפט הנכבד אל דבריו של המערער מסי' 2 אשר הושמעו במהלך הדיון בבקשות הפסילה מיום 31.12.02, כפי שהם מופיעים בפרוטוקול הדיון מיום 31/12/02 הנמצא בפני בית המשפט הנכבד ושסומן על-ידי המשיבה **(ובמ/10)**. (להלן: "הפרוטוקול").

19. פ"ר 5/16: היועץ המשפטי לממשלה נגד מפלגת בל"ד (ובמ/5)

ראייה מס' 1: עמ' 13-14 לבקשת היועמ"ש (פס"ד ארליך)

המערערת הצביעה בכתב בתשובה על הפגם שהבאת פס"ד ארליך כראייה על-ידי היועץ המשפטי לממשלה, ובאמצעותו הוא מנסה לחזק, בין היתר, את אחת העילות שבגינן לטענתו יש לפסול את רשימת בל"ד. בנוגע לטענת המערערת ביחס לראייה זו, ראו:

- עמ' 32-33, סעי' 45-46 לכתב התשובה.

- נספח ע/21 לכתב התשובה.

בנוסף לאמור לעיל, מן הראוי לציין בהקשר זה את הערתו של כב' השופט חשין, המשתלבת היטב עם טיעוני המערערת, כפי שהופיעה בפרוטוקול הדיון מיום 31/12/02 (ובמ/10), בעמוד 155:

היו"ר השופט מישאל חשין:

צריך לומר לגבי פסק הדין של ארליך שחבר הכנסת בשארה לא היה בכלל צד ולכן הוא הגיש בקשה לביטול פסק הדין. אינני יודע אם יהיה ביטול או לא ביטול, אבל לא ניתנה לו אפשרות להגיב על הדברים. יש בעיה עם זה. אני לא יודע למה לא גמרו את פסק הדין לאחר חצי עמוד ואינני אומר לא כך ולא אחרת, אולי בסוף אני אשב בביטול, אבל יש כאן בעיה. ככל שמדובר על מובאות עצמן, שחבר הכנסת בשארה מודה בהן, כמובן שאין בעיה ומבחינה זו אפשר להביא אותן מפה ומשם, מן הגורן ומן היקב, אבל כשמדובר בדברים שהוא מכחיש אותם, לא ניתנה לו אפשרות להכחיש. האם אני טועה? כך הבינותי.

כתבת ארי שביט "האזרח עזמי", מיום 29.05.1998, עיתון הארץ:

המבקש בעתירה זו ניסה לתאר את ח"כ בשארה כמי ששולל מהיהודים את הזכות להגדרה עצמית. המערערים דוחים טענה זו. ולעניין זה ראו:

- סעי' 10 ו-46 לכתב התשובה.

- דבריו של ח"כ עזמי בשארה בעניין זה המופיעים בעמ' 211, 234 ו-274 לפרוטוקול.

- נספח ע/21 לכתב התשובה.

ראייה מס' 2: עמ' 14 סעיף ב': (ציטוטים מחוברת בל"ד, איך צמחה ולמה?)

כאמור בכתב התשובה הציטוט אותו הביא היועמ"ש הנו ציטוט חלקי. באותה חוברת דובר על השאיפה לשנות את האופי היהודי של המדינה על ידי ביטול החוקים אשר מדיירים ופוגעים במכוון באזרחים הערבים בישראל. חוקים אלו מתוארים באותה חוברת כחוקים גזעניים.

ח"כ בשארה ציין בפני ועדת הבחירות, כי ישנה גזענות בכמה חוקים בישראל ומכאן הצורך להיאבק נגד חוקים כאלה. בהמשך מסביר ח"כ בשארה, כי ישנם זרמים אחרים

במדינה אשר שותפים לדעתו זו וישנו דיאלוג רציני סביב כמה מהחוקים, דוגמת חוק השבות, שאחדים סבורים כי יש צורך לעשות לו מודיפיקציה.
ראו:

- דברי ח"כ בשארה, עמ' 265 לפרוטוקול.
- דבריה של ח"כ זהבה גלאון בעמ' 431 לפרוטוקול; דבריו של ח"כ בשארה בעמ' 241 לפרוטוקול.
- נספח ע/4 לכתב התשובה.

ראייה מס' 3: עמ' 15 סעיף ג'. (דיווח מהשב"כ) ("מהנהר אל הים")

הדברים המיוחסים למר עבד אלפתאח מוכחשים מכל וכל כפי שעולה מכתב התשובה ומתצהירו שצורף לכתב תשובה זה. ח"כ בשארה דחה במהלך הדיון בתוקף את הדברים המופיעים באותה ראייה שהנה דווח מפי מדווחי השב"כ, ללא ציון שם המקום והמועדים המדוייקים. בדיון מציין ח"כ בשארה כי:

" מה נאמר, אדוני? מי שמכיר אותי יודע שלא הגעתי לפה פתאום. אני מוכר מהאוניברסיטה עוד כשהייתי סטודנט ונאבקתי על דעותי בשנות השבעים והשמונים - חלק מהנוכחים פה היו באוניברסיטה - ונאבקתי נגד הסיפור של "מהנהר לים". הייתי הזרם שייצגו הסטודנטים הערבים. אפילו בשנות השבעים נפטרתי כבר מהסיפור של "מהנהר אל הים". ייצגתי קו שאומר שתי מדינות ונאבקתי על הקו הזה. האנשים שבאו אלינו, "בני הכפר", השתחררו מהרעיון הזה והשתלבו. הם חשבו על הרעיון הזה כרעיון שנכשל, שאיננו, שלא יכול להיות, שרואים שיש רוב יהודי שצריך לחיות אתו במדינה משלו, בשתי מדינות. אני לא מבין מאיפה מביאים לי את הסיפור הזה של "מהנהר אל הים". מה אני יכול לעשות? לך תוכיח שאין לך אחות עכשיו. אף פעם לא אמרתי דבר כזה.

עמ' 241 לפרוטוקול.

ראו גם:

- עמ' 34, סעי' 48 לכתב התשובה.
- תצהירו של ד"ר ג'מאל זחאלקה המצורף לכתב התשובה.
- תצהירו של מר עווד עבד אלפתאח המצורף לכתב התשובה.

ראייה מס' 4: עמ' 15 סעיף ד' (דיווח מהשב"כ): ("סילוק הציונים")

הדברים המועלים בראייה זו מוכחשים כפי שצויין בכתב התשובה. מלבד זאת, ח"כ בשארה עמד על כך והדגיש כי לאמירה מסוג זה אין כל מקום בלקסיקון של בל"ד ובוודאי לא בתפיסת העולם של חברה. להלן חלק מהדברים שאמר ח"כ בשארה לגבי ראייה זו:

" אנחנו לא חושבים שמטרתנו היא סילוק הציונים. אין לנו מטרה כזאת. אף פעם לא חשבנו, ואני גם לא יודע מה הם האמצעים. מישהו אומר: במעשים. איך במעשים? מה תנועת בל"ד עשתה לסילוק הציונים? שמישהו יגיד לי. מה עשתה

תנועת בל"ד בשביל למוטט את אופייה היהודי של מדינת ישראל? מה היא עשתה? מה הכלים שלה לעשות זאת? אהה, צבא פלשתינ בנווה שלום. הרי בשביל זה צריך להוסיף סעיף טמטום. סעיף 7א. לא רק אם אתה גזען, או לא דמוקרט, או תומך במאבק מזויין, אלא גם אם אתה מטומטם אסור לך להיכנס לכנסת. הרי על טמטום היו צריכים למנוע זאת ממי שאומר להקים צבא פלשתינ בנווה שלום". אני לא מבין על מה מדברים פה. מה זה צבא פלשתינ? מה זה נווה שלום? מישהו יודע מה זה?

איך מי שמקים תנועה פוליטית, שסביבה פעילות פוליטית ותרבותית ענפה, מואשם בזה שהוא רוצה להקים צבא? איך להקים צבא? מה להקים צבא?

עמ' 252 לפרוטוקול.

ראו גם :

- עמ' 34, סעי' 49 לכתב התשובה.

- תצהירו המפורט של מר עווד עבד אלפתאח.

ראייה מס' 5: עמ' 16 סעיף ה' (דיוח מהשב"כ)

האמור בראייה זו מוכחש על כל פרטיו. אין צורך להוסיף מילים מעבר לאלו שכבר ציינו בכתב התשובה.

ראו לעניין זה :

- עמ' 34, סעיף 50 לכתב התשובה.

- תצהירו של מר עווד עבד אלפתאח.

ראייה מס' 6: עמ' 16 סעיף ו' : (קטעים מנאומו של ח"כ בשארה בסוריה)

בכתב התשובה הבהיר ח"כ בשארה היטב למה כוונתו באומרו "פלסטינ על כל מרחביה". המערערת וח"כ בשארה דוחים מכל וכל את הנסיון לפרש את הדברים וכאילו אמירה זו כוללת מדינת ישראל בגבולות 4 ביוני 1967. ח"כ בשארה הסביר זאת היטב בהודעתו במשטרה כאשר נשאל אודות אמירה זו. הוא הסביר, כי הכוונה היא לשטחים הכבושים (גדה מערבית ועזה) ובשום פנים ואופן לא התכוון לשטחי מדינת ישראל בגבולות 1967.

ראו : ע/39 לכתב התשובה.

ח"כ בשארה חזר על דבריו במהלך הדיון בוועדת הבחירות ואף הרחיב באומרו :

" אין דבר יותר רחוק מלהגיד שהערבים בישראל הם תחת כיבוש ציוני. אגב, על זה הרי דיברנו רבות פה בכנסת, חברי הכנסת הקולגות שלי, במיוחד השר ראובן ריבלין. לקליינר לפחות יש יושר אינטלקטואלי. יש לנו השקפות עולם מנוגדות, הוא לאומן יהודי ואני חושב שאני לא לאומן, אני דמוקרט

ליברל. נטען נגדי שאני לאומן, מה שלא נכון בכלל. אדון ראובן ריבלין, בכל פעם שדיברנו על הכיבוש של 1967, היה אומר: ומה עם כיבוש יפו? הוא כל הזמן היה צועק עלינו מהספסלים של הכנסת: ומה עם כיבוש יפו? רוצה להפיל אותנו בהשוואה בין כיבוש השטחים ליפו - אם אתם דורשים עכשיו שחרורם של השטחים הכבושים משנת 1967, אז מה עם כיבוש יפו? כלומר, הוא מנגן לך על הזיכרון ההיסטורי. הוא רוצה שאתה תגידי: כן, וגם כיבוש יפו. אנחנו אומרים: לא. הוא כל הזמן צועק: ומה ההבדל? הרי כבשנו את זה ב-1948 וכבשנו את זה ב-1967. אנחנו אומרים לו: ההבדל הוא היסטוריה, הוא היסטוריה.

עמ' 261 לפרוטוקול.

בעמ' 262 לפרוטוקול, מציין ח"כ בשארה:

"אדוני היושב-ראש, הסיפור הזה של להבדיל בין השטחים שנכבשו ב-1967 לבין אלה שנכבשו ב-1948 זה דבר מוחלט וגמור. גבולות ה-4 ביוני 1967 הם גבולות מדינת-ישראל הריבונית, אף פעם לא אמרתי אחרת".

ראייה מס' 6: עמ' 23 סעיף ג': (ציטוט מנאום ח"כ בשארה בסוריה אשר בגינו הועמד לדין)

לעניין זה הוקדש פרק מיוחד בכתב התשובה אשר עסק בכל הראיות הקשורות לכתב האישום שהוגש נגד ח"כ בשארה בגין התבטאויותיו, כביכול, בכנסים באום אלפחם ובסוריה. אולם, מן הראוי גם להוסיף את הדברים שציין ח"כ בשארה בפני חברי הועדה בכל הנוגע לנאום שלו בסוריה, ישיבתו ליד מזכ"ל חיזבאללה ותוכן הדברים שאמר. במהלך הדיון בפני חברי ועדת הבחירות, כמעט ולא התייחסו חברי הועדה לנאום שלו בסוריה אלא דווקא לעובדה כי ח"כ בשארה ישב ליד מזכ"ל חיזבאללה, אחדים ניסו לתאר את ח"כ בשארה כמי שיש לו יחסים הדוקים עם חברי ארגון חיזבאללה ואחרים טענו כי יש בכך הבעת תמיכה פומבית בו ובארגון אותו הוא מייצג. ח"כ הדגיש שוב ושוב כי אין לו שום קשר עם אותו ארגון, מעולם לא תמך בו כארגון ואין אף ראייה המעידה על כך. הוא הדגיש, כי תמיכתו היתה בזכות הלבנונית להתנגד לכיבוש בלבד, וזו לשונו:

" למרות שאומרים שאני תומך בחיזבאללה או שיש לי קשרים עם חיזבאללה. **אין לי קשרים ואני לא תומך בחיזבאללה.** אין לי קשרים עם חיזבאללה, עם אף אחד בחיזבאללה. עם אף אחד. אין לי קשרים. לא היה לי אף פעם מגע איתם ואני לא תומך בהם. אני תמכתי בזכות ההתנגדות הלבנונית להתנגד לכיבוש. לא אמרתי שום דבר אחר.

...

במפלגה עצמה אף פעם לא הבעתי לא שבח ולא תמיכה. אמרתי לגבי ההתנגדות שזכותם להתנגד.

אין לי קשר אליהם. זה לא שהיה קשר ולא ניצלתי אותו לטובת בנך. אין לי קשר איתם. היו שם הרבה אנשים מתחת לגג הזה שאין לי קשר איתם. בחרו להגיד שהיו שם מנהיגים של ארגונים טרוריסטים. ומה, לא היו שם שגרירים של מדינות זרות

מערביות ואירופאיות? אני בחרתי איפה לשבת? הם הושיבו אותי. אחרי כל מה שהיה הם התחרטו על איך שהם הושיבו אותי. אני בחרתי לא לקום ולהגיד שאני לא יושב פה. בחרתי לא לעשות זאת, אבל אני לא בחרתי איפה לשבת וגם לא בחרתי את המוזמנים. היו שם גם היועצים של מובארק וגם שר החוץ שלו וגם ראש הליגה הערבית ושגרירים של מדינות מערביות כמו צרפת ובריטניה. לא ידעתי מי שם וכו', אין לי קשר מיוחד עם חסן נסראללה. לא היה ולא נברא, אדוני. לא היה ולא נברא.

היו כמה ויכוחים בעיתונות לגבי מאבקם, אבל כל הדבר הזה של "הוא תומך בחיזבאללה" אני רוצה ראייה. אפילו אם מצוטטים לטלפון שלי, התקשרתי פעם? אני כבר לא יודע אם מצותתים לטלפון שלי או לא. אני לא יודע איפה אני תמכתי בחיזבאללה. איפה? איפה התקשרתי אליהם? איפה נפגשתי איתם? אם אי פעם נפגשתי איתם, איפה זה היה? (הדגשה לא במקור).

ראו:

- דבריו של ח"כ בשארה לעיל, בעמ' 283-284 לפרוטוקול.
- דיון רחב אודות כתב האישום והנאומים באום אלפחם וסוריה, בעמ' 41-55 בכתב התשובה.

ולגבי פרשנות הדברים שנשא ח"כ בשארה בסוריה יש לציין, כי גם במהלך הדיון בפני ועדת הבחירות, הוא הבהיר את הדברים שאמר בסוריה ואשר מובאים בראייה זו, כדלקמן:

"היה נאום בטלוויזיה ביום השנה לחאפז אסד, נאמר על זה רבות, כתבתי תצהיר, אנחנו במשפט על זה. אבל בהחלט, אדוני היושב-ראש, דיברתי שם על יוזמה מדינית-ערבית. ביקשתי מהערבים לתמוך בפלשתינאים יותר. בכל מקום שאני יושב בו בחברה הישראלית, בכל מקום, אומרים: מה עשו ארצות ערב לפלשתינאים? כשאני עומד שם מול מנהיגי ערב ואומר להם שצריך לתמוך בפלשתינאים, כשאני קורא לארצות ערב לתמוך בפלשתינאים - זה נקרא פעולה מלחמתית נגד ישראל. איפה זה כתוב? מה אני אמרתי? אני אמרתי שצריך שתהיה יוזמה מדינית ערבית שתפנה לארצות הברית. אגב, זה דבר שכתבתי עליו רבות וארוכות. ישנו הסיפור הזה של היוזמה הסעודית ושנתיים לפני היוזמה הסעודית התחלתי לכתוב על הצורך של יוזמה מדינית ערבית ולחץ פוליטי מדיני-ערבי על ארצות הברית בקול אחד.

אני לא שותף לדעה שמאז שהיוזמה המדינית הזאת הוצעה בביירות, ארצות ערב התחילו, האחת אחר השנייה, לרוץ לבית הלבן ולהוריד את התקרה שלה. אני בעד יוזמה ערבית מדינית מאוחדת, שתיקח את העולם הערבי כולו ברצינות, תיקח את ישראל ברצינות ותציע PACKAGE DEAL לישראל, של שלם כולל עם כל ארצות הערב, כולל הפלשתינאים/

...

אני קורא לעולם הערבי לצאת ביוזמה מדינית ולתמוך בפלשתינאים. ואני אומר: שרון מיצר את מרחב התימרון בין התכתיב המדיני שניסה ברק להכתיב ב"קמפ דייוויד" - כך אני תופס אותו, ואגב, גם בכנסת נמנעתי בהצבעה על "קמפ דייוויד", לא תמכתי ב"קמפ דייוויד", ודעתי ידועה, אני חשבת

שזה תכתיב מדיני - לבין מלחמה כוללת. או שתקבלו, או לא.
בין זה יש מה שנקרא מרחב ההתנגדות בשטחים הכבושים.

ראו: 252-253 לפרוטוקול.

ובעמ' 635 לפרוטוקול הוא מציין:

"בעמוד השלישי. אנחנו מבדילים בין ניתוח לבין הזדהות. לא
**היתה שם הזדהות, לא פארנו, לא התפארנו. היה ניתוח
ענייני.**" (הדגשה לא במקור).

ראו:

- ע/49 הנספח לכתב התשובה. (מאמר ח"כ בשארה על היוזמה הסעודית).

בעניין המילה התנגדות אשר מופיעה באותו ציטוט אומר ח"כ בשארה את הדברים
שלהלן:

"אני לימדתי באוניברסיטת ביר-זית 10 שנים. אנשים יודעים
למה אני מתכוון כשאני אומר התנגדות. אני חושב שכל סוג של
שביתה, מרי אזרחי וכו', זו התנגדות. ישן, כמובן, גם שיטות
אחרות של התנגדות. אף פעם לא קראתי להשתמש בהן. אף
פעם לא קראתי לכך. אני חושב שבמילה התנגדו מותר
להשתמש. בערבית כשאתה רוצה לומר מאבק מזויין - מה
שאדון מיכאל איתן רצה שאגיד - אומרים: "כיפאח מוסאלח".
יש לזה מילה בערבית. אי-אפשר בכלל לעקוף את המילה הזאת.
יש לה מסורת. היא בתרבות הפוליטית הערבית. אי-אפשר
להגיד מאבק מזויין ולא להשתמש במילה "כיפאח מוסאלח".
המילה התנגדות היא הרבה יותר כוללת מ"כיפאח מוסאלח",
שזה מאבק מזויין. אף פעם לא השתמשתי במילה הזאת, אדוני
היושב-ראש.

עמ' 253 לפרוטוקול.

בעניין משמעותה המשתנה של המילה **התנגדות** ראו:

- חוות דעתו הלשונית של ד"ר אליאס עטאללה, מומחה ללשון ושפה ערבית,
המצורפת כנספח לכתב התשובה שסימנו ע/57.

ראייה מס' 7: עמ' 16 סעיף ז': (הסתירה בין מדינת כל אזרחיה לבין מדינת יהודית)

הן רשימת בל"ד והן ח"כ בשארה לא מכחישים, כי לפי תפיסתם ישנה סתירה לוגית
פנימית בין הגדרת המדינה כיהודית והגדרתה כמדינת כל אזרחיה. על הסתירה הזו כתב
ח"כ בשארה רבות במאמריו ובפרסומיו, בערבית, בעברית, באנגלית ואפילו בגרמנית.

יש לציין, כי בדיונים בועדת הבחירות ח"כ בשארה עמד על הסתירה הקיימת בין הגדרת
המדינה ליהודית לבין הגדרתה לדמוקרטית, לרבות הגדרתה כמדינת כל אזרחיה,
באומרו:

"אני חושב ש"מדינת כל אזרחיה" היא אופציה ליהודים
וערבים. נכון, אני חושב שהיא עומדת בסתירה לציונות. בית
המשפט העליון חושב שהיא לא עומדת בסתירה לציונות. ישנו
מתח כזה. אני היחיד שחושב שהאופי היהודי של מדינת ישראל
סותר את אופיה הדמוקרטי? ישנו מתח בין שתי הקטיגוריות?
אין ליברל בישראל שלא חושב שיש מתח בין שתי הקטיגוריות,
רק אנשים - להבדיל מהיועץ המשפטי לממשלה - לומדים לחיות

עם מתחים וחיים בסתירות. מישהו אמר שאני צריך לפתור את כל הסתירות שבעולם לפני שאני נכנס לבית הזה? לפתור את הסתירה בין יהדותה של המדינה לדמוקרטיה שלה? אם יש סתירה כזאת אפשר לחיות איתה. זה המבחן. (עמ' 212 לפרוטוקול).

ובעמ' 260 לפרוטוקול הוא אומר :

" תשמעו, יש הדגשה אחרת פה על הסיפור של השוויון. מדינה יהודית לכל אזרחיה, אבל היא רואה עצמה קודם כל כמדינה יהודית. כלומר, היא צריכה לתכנן. כל המדיניות של התכנון והבנייה, אדוני, היא ההתיישבות, ולא בשטחים, אלא בתוך הקו הירוק. כל מדיניות התכנון והבנייה היא מדיניות של התיישבות. זה סותר שישנם פה INDIGENOUS PEOPLE מההתחלה וזה גורם לכל הבעיה במדינה. ישנו המתח האדיר בין הערבים לבין המדינה, המדינה כמדינה, בנושא בניית בתים, אדמות, הפקעה וכו'. יש פה סתירה. מותר להדגיש אותה? בוודאי שמוותר להדגיש אותה. האם אני אומר : אני רוצה לבטל זאת? אני רוצה להכחיד זאת? אני אומר : יש סתירה כזאת ואני מדגיש את הסתירה. אני אומר : במושג הזה יש סתירה. מה שמבדיל את בל"ד הוא בכך שאנחנו מודעים לדבר הזה. אנחנו מודעים לסתירה ואנחנו מוכנים לדבר עליה.

החברה הישראלית, לאור פסק דין קעדאן וכמה דברים שנאמרו בבג"ץ, היום פתוחה לדבר על הסתירה הזאת. לא לפתור אותה. אי-אפשר לפתור אותה, אלא אם ה"יהודית" תנצח, או הדמוקרטיה תנצח. אי-אפשר לפתור אותה לגמרי. אבל היו מוכנים לדבר עליה, לדבר על הבעייתיות שלה ועל ההשלכות של הבעייתיות הזאת. אני לא חושב שיש בזה בעיה."

ובעמ' 271 הוא מציין :

"מה שאני אומר הוא שהעלאת כמה נושאים הנוגעים למשל לכיבוש ולשוויון, מהמר, משחק על ניגודים שקיימים בחברה הישראלית. אני כל הזמן אומר לאוכלוסייה הערבית וגם לכוחות הדמוקרטיים במגזר הערבי : אנחנו צריכים להתקשר לסתירות הפנימיות שבחברה הישראלית. נגיד כך, יש ויכוח בינינו חברי הכנסת בסתירה הקיימת בין דת ומדינה בישראל, והיא קיימת, ומייצגות אותה מפלגות דתיות ומפלגות חילוניות, במה להתקשר. יש אנשים שחושבים שצריך לעשות פשרות עם ש"ס. למה? כי שנינו מזרחיים, למשל. וישנו קו כזה בין הח"כים הערבים.

ראו גם :

- ע/4, ע/40, ע/41 הנספחים לכתב התשובה.
- עמ' 253 לפרוטוקול. (על ההבדל בין שיח בל"ד לבין שיח מרץ בהקשר של "מדינת כל אזרחיה.")

ראייה מס' 8 : בעמ' 16 סעיף ח' (דווח מהשב"כ)

את תשובת המערערת המפורטת והכחשתה לדברים המצויינים בראייה זו, ניתן למצוא בכתב התשובה. להוסיף לכך הדברים שציין ח"כ בשארה בדיון בוועדת הבחירות בהקשר זה:

" ועוד מה? - שהיהודים שבאו אחרי 1948 לא מותר להם להיות פה. בכלל, יש לנו מועמד יהודי ברשימה שבא לארץ בשנות השישים. אני לא מבין את הדבר הזה. איך יכול מישהו להגיד עלי שאני אומר, "דווח כי הוא אמר", שהיהודים שבא הנה אחרי 1948 צריכים ללכת. למה שאגיד דבר כזה אסני אומר שתי מדינות וזה רוב יהודי, וזו המדינה של הרוב הזה, ושם תהיה מדינה של הרוב ההוא ושתייהן יהיו מדינות של אזרחיהן, והלוואי שתהיה קונפדרציה ביניהן פעם בעתיד - למה לא לחלום על דבר כזה? אני לא מבין איך אפשר להניח שאמרתי שיהודים שבאו אחרי 1948 לא מותר להם היות כאן. למה?

עמ' 241 לפרוטוקול

ראו גם:

- עמ' 37, פסקה 53.

- תצהירו של ד"ר ג'מאל זחאלקה.

ראייה מס' 9: בעמ' 17 סעיף ט' (דווח מהשב"כ): (קריאה לנוער לקמת צבא פלסטיני בנווה שלום)

תשובת המערערת וכן תשובתו של ח"כ בשארה לדברים המופרכים, חסרי היסוד אשר הובאו באותה ראייה ניתן למצוא בכתב התשובה.

כמן כן, במהלך הדיון בפני חברי ועדת הבחירות התיחס ח"כ בשארה אל הדברים המיוחסים לו ולמזכ"ל מפלגת בל"ד באומרו, כי מדובר בטענה אבסורדית ומופרכת מאליה. ח"כ בשארה הדגיש בדיון כי חרף התנגדותו לגיוס הצעירים לצבא הוא תמיד מעיר להם שמבחינה פדגוגית חסר להם האלמנט של "המשמעת העצמית" ולאילו אשר משרתים בצבא יש יתרון עליהם מבחינה זו.

ראו:

- דבריו של ח"כ בשארה, בעמוד 252 לפרוטוקול.

- עמ' 37, פסקה 54 לכתב התשובה.

- לעניין המסרים של ח"כ בשארה לצעירים, צפו בקלטת הרצופה לחומר הראיות והמסומנת ע/42.

- תצהירו של מר עבד אלפתאח; תצהיריהן של הנערות רוואן אגברייה ורשא עבד, אשר השתתפו במחנה הנוער במועדים הרלוונטיים ובהם הן מכחישות את הדברים המיוחסים לח"כ בשארה ומר עבדאלפתאח, מכל וכל.

ראייה 10: בעמ' 18 סעיף י' (זווח מהשב"כ)

מוכחש האמור בראייה זו כפי שצויין קודם לכן בכתב התשובה.

בעניין זה ראוי לציין את תמיהתו של ח"כ בשארה על ראייה זו שאינה מבוססת עובדתית וסותרת את תפיסת בל"ד אשר מסתכמת בהכרה במדינת ישראל בגבולות ה-4 ליוני 1967.

ראו:

- דבריו של ח"כ בשארה, עמ' 261 לפרוטוקול.
- עמ' 38, סעיף 56 לכתב התשובה.
- תצהירה של ד"ר ראודה עטאללה המצורף לכתב התשובה.

ראייה מס' 11: בעמ' 18 סעיף יא: (ציטוט ממאמר לח"כ בשארה על הפליטים וזכות השיבה)

בכתב התשובה צויין באופן ברור, כי ראייה זו מביאה ציטוט שהנו ניתוח אנליטי להסדר מדיני עתידי בכל הנוגע לזכות השיבה ולא בפרוגרמה פוליטית כפי שמנסה היועץ המשפטי לממשלה לצייר זאת. דברים דומים ציין ח"כ בשארה בפני חברי ועדת הבחירות מיום 31.12.02.

ראו:

- דבריו של ח"כ בשארה בעמ' 264 לפרוטוקול.
- עמ' 38, סעיף 57 לכתב התשובה.

ראייה מס' 12: בעמ' 19 סעיף יב: (ראיון של ח"כ בשארה לעיתון אלדוסטור)

תחילה יצויין כי, הדברים המובאים באותה ראייה אינם ציטוט מפיו של ח"כ בשארה אלא תרגום לדברים אשר נכתבו בעיתון אלדוסטור על-ידי עיתונאי שתאר את רעיונותיו ומחשבותיו של ח"כ בשארה. מכל מקום ח"כ בשארה הסביר את משמעות דבריו, הן בכתב התשובה והן בדיון בפני ועדת הבחירות.

ראו:

- עמ' 265 לפרוטוקול.
- עמ' 38-39, סעיף 58 לכתב התשובה.

ראייה מס' 13: עמ' 22 סעיף א' (זווח מהשב"כ): (פגישה עם נציגים מארגון חמאס)

כאמור בכתב התשובה ראייה זו מלאה סילופים ודברים שאין להם כל יסוד. ח"כ בשארה שב והסביר את נסיבות אותה פגישה והכחיש את הטענות כאילו שהיה מדובר בפגישה רשמית בינו לבין נציגי ארגון חמאס בתור שכאלה.

במהלך הדיון בוועדת הבחירות ח"כ בשארה שב והבהיר לחברי הועדה, בין היתר, כי :

" הסיפור הזה של חמאס הוא חשוב. אומרים שנפגשתי עם מנהיגות החמאס, אדוני היושב ראש, ואני לא רוצה להשאיר ספק. אני רוצה שאנשים יתווכחו על עמדותיי ולא על דברים שהם לא עמדותיי. אל"ף, אדוני היושב ראש, חברי כנסת ערבים מבקרים בבתי סוהר ונפגשים עם מנהיגות חמאס והחזית העממית. הם אימצו את האסירים והם נפגשים איתם. זה המקרה היחיד שהם יודעים. הם רואים מי מבקר בבתי הסוהר ואת מי הם רואים.

...

לא נסעתי לפגוש את מנהיגות החמאס. אני חושב שבאותו יום גם נתתי הרצאה גדולה. באותו אולם פגשתי אנשים, הזמינו אותי לארוחת צהרים וניגשו אליי אנשים - פלוני אהלן וסהלן, פלוני אהלן וסהלן. זהו. דיברנו על כל דבר. לא היתה פגישה עם הנהגת החמאס. אני לא יודע אם אלה היו הנהגת החמאס, לא יודע מי הם, לא זוכר את שמותיהם. עכשיו הם מזכירים לי שם שאני לא זוכר. זו היתה ממש פגישה של נימוסין, שום דבר אחר.

אז דנו בהיותך חבר כנסת, כפי שכל פעם שאתה יושב בעולם הערבי או בשטחים תמיד שואלים: נו, ואתה חושב שזה מועיל להיות בכנסת? איך זה בכנסת? וכו'. זה דיון שמתקיים ולא דיון רשמי או פגישה, אלא שיחת חולין. ואז אתה מנסה להסביר וזה מצוטט כאילו היתה פגישה."

עמ' 284 לפרוטוקול

ראו :

- עמ' 39, סעיף 59 לכתב התשובה.

ראייה מס' 14: עמ' 22 סעיף ב' : (ראיון בעיתון אל-חיאת)

הציטוטים המופיעים בראייה זו אינם מדוייקים.

ראו :

- עמ' 39, סעי' 61 לכתב התשובה.

ראייה 15: בעמ' 24: (קבלת הפנים של תומכי בל"ד לח"כ בשארה עם חזרתו מסוריה).
בראייה זו אין ממש. אין היא מעלה ואין היא מורידה מבחינת עילות הפסילה. לא ברור מדוע מצא היועץ המשפטי לנכון לתאר לנו את קבלת פניו של ח"כ בשארה על-ידי תומכיו לאחר חזרתו מסוריה, דבר שטבעי ביותר. לכן, נסתפק בהפניית בית המשפט הנכבד אל דבריו של ח"כ בשארה בנוגע לאותה ראייה כפי שהם מובאים בפרוטוקול הדיון בפני חברי הועדה במרכזית לבחירות.

ראו :

- עמ' 274-275 לפרוטוקול.

ראייה מס' 16: בעמ' 24 סעיף ד': (דווח שב"כ) (החיזבאללה ניצח את החברה הישראלית).

הציטוט המובא באותה ראייה ולפיו תמיכתו של ח"כ עזמי בשארה בחיזבאללה הנה חלק מהקו הפוליטי שלו, מוכחש כלו מפורשות בכתב התשובה. בדיון בפני חברי ועדת הבחירות, ח"כ בשארה הכחיש זאת בשנית, וציין באופן מפורש כי אין הוא תומך בחיזבאללה אלא בזכותם של הלבנוניים להתנגד לכיבוש.

ובאשר לטענה כי, חיזבאללה הצליח להכניע את החברה הישראלית ולהביסה, הרי הדברים הוכחו בכתב התשובה (סעיף 101) כאשר נאמר באופן ברור כי, חיזבאללה ניצח את הכיבוש הישראלי, ולא את החברה הישראלית. דברים דומים השמיע ח"כ בשארה במהלך הדיון, באומרו:

" לכן, מי שאמר כאילו אני אומר שחיזבאללה ניצח את החברה הישראלית, זה שקר וכזב. אני אמרתי, כל גרילה לא מנצחת מדינה. זה חוק של מלחמות גרילה. זה כמעט כלל בכל העולם, שמלחמות גרילה לא מנצחות מדינות. מלחמות גרילה מנצחות סף סיבולת של חברות. תמיד מלחמות גרילה הן כך.

אף מלחמת גרילה לא ניצחה מדינה. אפילו הווייטנאמים לא ניצחו את ארצות-הברית. צבאית הם לא ניצחו את ארצות-הברית, אבל הם ניצחו את סף הסיבולת של החברה האמריקאית. למה? כי החברה האמריקאית היתה חצויה.

ניתוח נכון ביותר של ההתנגדות הלבנונית לכיבוש הישראלי בלבנון אז, על זה הם שיחקו. מהבחינה הזאת ישראל הובסה. אגב, כל הימין הישראלי חושב כך, שישראל לא הובסה אלא מצב הרוח הישראלי הובס.

ראו:

- עמ' 271 לפרוטוקול.
- עמ' 49, 55 לכתב התשובה.
- התשובה לראיה 6 לעיל בכל הנוגע לארגון חיזבאללה.

ראיה מס' 17: בעמ' 24-25: (ציטוטים מנאום ח"כ בשארה באום אלפחם המופיעים בכתב האישום)

כאמור לעיל ח"כ בשארה אמר באופן ברור ויותר מפעם אחת כי, אין הוא תומך בארגון חיזבאללה אלא תומך בזכותם של הלבנוניים להתנגד לכיבוש. הוא הדגיש, כי תמיכתו היתה לזכות ההתנגדות כשלעצמה ולא לדרך ביטויה. (בעניין זה ראו הציטוטים המובאים בתשובה לראיה 6 לעיל).

על-כן עמדתו של ח"כ בנוגע לחיזבאללה ברורה היא. ח"כ בשארה הכחיש לאורך כל הדיון בפני חברי הועדה חלקים רבים מהדברים שכיבכול נטען כי אמר אותם על-פי כתב האישום ואשר הובאו כראייה הן על-ידי היעוץ המשפטי והן על-ידי יתר מבקשי הפסילה. במכתב ששלח ח"כ בשרה אל עורך מעריב מיום 8 ביוני, 2000 הוא ציין באופן מפורש כי הדברים שהוא אמר בכנס באו אלפחם סולפו ונכתבו שם דברים שמעולם לא יצאו מפיו. (ראו ע/44 לכתב התשובה).

ח"כ בשארה שב והכחיש בדיון כי הוא או מי ממפלגתו פארו שבחו או הזדהו עם ארגון חיזבאללה בתור שכזה.

יש לציין כי הציטוטים המובאים בראיה זו, הם הם אותם ציטוטים המופיעים בכתב האישום שהוגש נגד ח"כ בשארה. מקור הציטוטים היחיד הינה הכתבה שפורסמה בעיתון מעריב, ואשר עליה התלונן ח"כ בשארה בפני עורך מעריב. הדברים שנשא ח"כ בשארה באום-אלפחם לא הוקלטו מעולם ואף לא תועדו בכל דרך אחרת. להלן קטע מדבריו בפני ועדת הבחירות, אודות הנאום באו-אלפחם והשתלשלות הדברים בו :

" אדוני השופט, אחד הנואמים, הנואם לפני האחרון, עזר לי בכך שהוא הזכיר את העמוד הזה. זה יעזור לי גם כדי להשיב על שאלתך לגבי מה שהיה בכנס ההוא באום-אל-פאחם. יש מכתב שלי לעיתון "מעריב" שמתקן את כל הרושם שם. בחקירה במשטרה יש את אותה גרסה שהמשטרה אימתה והאמינה לה. זו בדיוק גרסה הפוכה ממה שכתוב ב"מעריב". אני אמרתי דברים דומים לדברים האלה שהאדון ניסה לצטט כאן. אגב, זה מאמר על ההבדל בין הניסיון הלבנוני לניסיון הפלשתינאי. הספר הזה הוא לא ספר אקדמאי. הוא אסופת מאמרים. לא מלמדים אותו באף מקום. זו אסופת מאמרים. זה מאמר מאותה תקופה, אדוני היושב-ראש, בה אני מבדיל בין המצב בלבנון לבין מצב הפלשתינאים. אגב, אני אף פעם לא תמכתי במאבק מזויין בלבנון. לא קראתי לו ולא הבעתי אף פעם סימפטיה לאיזושהי פעולה ספציפית, או לא ספציפית, שעשה החיזבאללה. (הדגשה לא במקור).

על כל פנים, איך אני מבדיל? אני מגיע לציטטה שאדוני ציטט. דבר אחד - מלחמת 1967 היתה מלחמת הגנה הכרחית במובן הישראלי. מלחמת 1982 לא היתה כזאת. היא הובנה מהתחלתה כניסיון להחלת תכנית פוליטית שרונית על המצב בלבנון, כאשר אין הסכמה על זה בחברה הישראלית. על מלח 1982 לא היתה הסכמה.

שנית, לא היה ואין עכשיו בחברה הישראלית עמדה פוליטית רצינית אחת שאפשר להזכירה, אשר קראה או קוראת לסיפוח חלקים מדרום לבנון לישראל. להבדיל מזה ישנם כוחות פוליטיים רציניים בישראל אשר קראו וקוראים לסיפוח חלקים מהגדה המערבית ורצועת עזה לישראל. (עמ' 581 לפרוטוקול)

ראו גם :

- טענות הגנתו של ח"כ בשארה במשפט המתנהל נגדו, עמ' 41-55 לכתב התשובה לרבות הנספחים.
- עמ' 271, 235-231 לפרוטוקול.

ראייה מס' 18: עמ' 26 סעיף ו': (דווח שב"כ) ("נצחון חיזבאללה הוא ניצחון על מדינת ישראל").

הדברים מוכחשים. עמדתה העיקבית של רשימת בל"ד כולל ח"כ בשארה היא, כי הניצחון הנו ניצחון על הכיבוש הישראלי ולא על מדינת ישראל לרבות החברה הישראלית. (ראו לעיל).

ראייה מס' 19: עמ' 26 סעיף ז': (דווח שב"כ) ("חיזבאללה גיבור").

בעניין זה ראו את עמדת ח"כ בשארה על ארגון חיזבאללה המובאת בכתב התשובה. די בכך כדי להכחיש את המיוחס לו בראייה זו שכאמור הושגה באמצעות מדווח השב"כ. בנוסף, נביא להלן את הדברים הבאים שהשמיע ח"כ בשארה בפני חברי הועדה:

" על הסיפורים של חיזבאללה, שזה כוח לאומי לבנוני, גיבור שלימד את ישראל לקח, יש הרבה הרבה גרסאות. אני אמרתי את זה בכל-כך הרבה צורות, כתבתי וניתחתי כי נשאלו שאלות והיו ויכוחים בעולם הערבי. היו ויכוחים בחברה הערבית מה האלמנטים של ניצחון החיזבאללה. תמיד הדגשתי את העניין, שדווקא הקטע הצבאי הוא לא הסוד, שישראל היתה יכולה להביס את חיזבאללה צבאית."

ראו: עמ' 291 לפרוטוקול.

ראייה מס' 20: עמ' 26 סעיף ח': (דבריו של ח"כ בשארה בגרמניה בכנס רופאים)

ראייה זו מעלה דברים שאינם מדויקים בייחוד בתרגום הטקסט, דבר אשר עוות את משמעות המילים. ח"כ בשארה השתמש במילה "מונאדל" בערבית (STRUGGLER) ולא לוחם (FIGHTER). הראייה איננה מחדשת מאומה שכן מעל במת הכנסת ח"כ בשארה אומר את אותם דברים המתריאים מפני כניעה לתכתיביו של שרון כאשר ישנה אופצייה של שותפות בין מדינות ערב על מנת שאלו יובילו לשינוי בעמדת ארה"ב. היועץ המשפטי לממשלה מרחיק לכת במסקנתו משאמר כי משמע דבריו של ח"כ בשארה בדבר "המשך האינתיפאדה" הוא שיש להמשיך במאבק המזויין נגד מדינת ישראל. המערערים דוחים טענה זו, משוללת היסוד, בתוקף. מעולם לא קרא מי מחברי המפלגה לנקוט במאבק מזויין נגד ישראל והקריאה להמשך האינתיפאדה משמעה שיש לנקוט באסטרטגיה פוליטית של התנגדות עממית לכיבוש בתחומי הגדה המערבית ועזה בלבד. הדברים צוינו באופן ברור בכתבתה של עמירה הס (ע/32) שכותרתה: "בשארה בראמאללה: הפיגועים אינם אסטרטגיה".

בדיון בפני ועדת הבחירות חזר ח"כ בשארה על התנגדותו לפעילות אלימות נגד חפים מפשע, יהא מקומם אשר יהא באומרו:

"היו"ר השופט מישאל חשין:

סליחה, אתה מוכן לחזור מה לא מקובל עליך?

עזמי בשארה:

פגיעה באזרחים חפים מפשע אינה מקובלת עלי.

היו"ר השופט מישאל חשין:

יהיה אשר יהיה מקומה?

עזמי בשארה:

יהיה אשר יהיה מקומה.

היו"ר השופט מישאל חשין:

דובר קודם על אזרחים בתחומי הקו הירוק. ציינו למשל את הרצח הנורא של האמא והילד.

עזמי בשארה:

אדוני היושב-ראש, אנחנו בני אדם. אתה יודע מה - אפילו מה שעשו לחיילים, כמו הלינץ' שעשו ברמאללה. מה, זה מקובל? זה לא זיעזע אותי? מה הדבר הזה?

יש שני מישורים, אדוני. יש את המישור העקרוני השלם הטוטלי, שזכותו של עם תחת כיבוש להתנגד לכיבוש. אבל האם אני לא יכול לשמור לעצמי בכל זאת את המרווח ההומניסטי האנושי להגיד: זה לא, זה מזעזע אותי, זה מקומם אותי, את זה אני לא יכול לשאת, זה לא היה צריך לקרות? כל אחד עושה את זה, וזה ברור. אבל האם אני יכול בתוך הכנסת, בתוך המדינה הכובשת להגיד להם, בזמן שזה תחת כיבוש, בזמן שהילדים שלהם נהרגים, בזמן שהם לא יכולים לזוז מחבל ארץ אחד לשני, בזמן שאדמתם מופקעת, בזמן שהם לא יכולים לעשות מסיק זיתים, בזמן ש, בזמן ש - להעלות בקונטקסט הזה של הכיבוש ולגנות כל הזמן פעולות של אנשים תחת כיבוש? אני לא יכול אדוני. אני יכול להגיד לך שאני לא קורא למאבק מזוין."

ראו:

- עמ' 40, סעי' 63 לכתב התשובה.
- ע/52, ע/53 - ע/54. (דברי ח"כ בשארה בכנסת נגד כניעה למדיניותו של שרון).
- ע/26, ע/27, ע/28, ע/29, ע/30 ו- ע/58 (גינזיים ועמדות של המערערים נגד פיגועי התאבדות).
- דברי ח"כ בשארה נגד הפיגועים בדיון הועדה: עמ' 232, 282, 293, 294 ו- 301.
- תצהירו של ד"ר ג'מאל זחאלקה המצורף לכתב התשובה.
- סעי' 2, 5 ו- 6 לכתב התשובה.

ראיה מס' 21: עמ' 27 סעיף ט': ('חלופת ההתנגדות היא החלופה הראשונה והאחרונה').

מדובר בניתוח אנליטי למצב פוליטי, מדובר בהתנגדות לכיבוש במובן של התנגדות עממית נגד הכיבוש בשטחים הכבושים, הגדה המערבית ועזה. כל ניסיון לתאר את הדברים כאילו משתמע מהם כל קריאה למאבק מזוין של מאן דהוא נגד ישראל הנו אבסורדי ולחלוטין.

ראו:

- עמ' 40, סעי' 64 לכתב התשובה.

ראיה מס' 22: עמ' 27 סעיף י': (דווח שב"כ)

הדברים הוכחו במלואם על-ידי מר זיאדנה, מר עבד אלפתאח וח"כ עזמי בשארה. שם הודגש כי מקומו של שאומר דברים כאלה לא בשורתיה של בל"ד. ראו לעיל: עמדת רשימת בל"ד העקבית על כל חבריה נגד האלימות ופגיעה באזרחים.

ראו גם:

- עמ' 40, סעי' 66 מכתב התשובה.

- תצהירו של מר מחמוד זיאדנה.

- תצהירו של מר עווד עבד אלפתאח.

ראיה מס' 23: עמ' 27 סעיף יא': ("יש לתמוך בזכות החיזבאללה להתנגד לכיבוש").

דברים אלו אינם מהווים תמיכה בחיזבאללה אלא תמיכה בזכותו להתנגד לכיבוש כתנועת התנגדות המייצגת עם הנתון תחת כיבוש.

ראו:

- התשובה לעיל לראיות מס' 6 ו-17.

ראיה מס' 24: עמ' 27 סעיף יב': ("דבריו של מר עתאייקה העומד לדין בגין אותם

דברים")

נגד מר עתאייקה הוגש כתב אישום בגין הדברים המיוחסים לו, משפטו טרם הסתיים, והוא עדיין בחזקת חף מפשע. מר עתאייקה אינו אחראי בל"ד באזור הנגב, והוא וודאי אינו מקובעי מדיניות המפלגה.

ראו:

- עמ' 40, סעי' 67 לכתב התשובה.

ראיה מס' 25: עמ' 27 סעיף יג': (דווח שב"כ): ("מר עבד אלפתאח תומך בפעולות שחרור

צבאית").

כל האמור בראייה זו מוכחש. יש לציין, כי לא מדובר בציטוט מפיו של מר עבד אלפתאח אלא דווח על דברים שכביכול הוא אמר. מכל מקום אין זו עמדתה של בל"ד או מי מחבריה. בל"ד מעולם לא תמכה במאבק צבאי של כל גוף.

ראו:

- תצהירו של מר עוואד עבד אלפתאח.

- עמ' 40 סעי' 68 לכתב התשובה.

20. פ"ר 8/16, פ"מ 9/16 ח"כ אביגדור ליברמן ואח' נגד רשימת בל"ד

המערערת תתייחס למכלול הראיות שהובאו על-ידי המבקשים אולם יצוין כי הסיבה שלא עשתה זאת בכתב תשובתה, היתה מתוך סברה שהתשובה שניתנה לראיות היועץ המשפטי היה בה כדי לספק מענה גם לראיותיהם של מבקשים אלו, הואיל ורוב הראיות שהוגשו, הן מטעם היועץ המשפטי והן מטעם מבקשים אלו, חופפות הן במהות אם כי ייתכן לא בצורתיהן. אלא שהמבקשים הלינו במהלך הדיון בועדת הבחירות המרכזית, כי לא הייתה התייחסות מפורשת לראיותיהם ואף פירשו זאת מצדם כהתחמקות מצד המערערת, ולמען הסרת כל ספק בעניין זה, נתייחס להלן לכל ראייה שהובאה על ידי מי מהמבקשים, אחת לאחת, עם ההקפדה לא להוסיף אף ראייה נוספת מטעם המערערת, מעבר לאלו אשר צורפו לכתב תשובתה.

ראייה ג1: עמ' 12 סעיף 60: (ציטוט מכתב האישום שהוגש נגד ח"כ בשארה בגין נאומו באום אלפחם)

לעניין זה התייחסה המערערת בהרחבה בתגובה שהובאה לעיל בנוגע לראיות שהוצגו ע"י היועמ"ש.

המסקנה אליה מגיעים המבקשים כי בכך, נמצא ח"כ בשארה כמי שתומך במאבק אלים כנגד ישראל הנה חסרת שחר. בתגובה לעיל בנוגע לראיות שהובאו מטעם היועמ"ש ניתן למצוא ראיות רבות המוכיחות את עמדתה העיקבית של בל"ד וח"כ בשארה נגד מאבק מזוין ונגד אלימות.

ראו לעיל:

- התשובה לראייה 17 שהובאה מטעם היועמ"ש.

ראייה ג2: עמ' 13-12 סעיף 63: (תרגום לדברי ח"כ בשארה לחלק מהדברים שנשא בסוריה").

ראייה זו כוללת תרגום לחלק מנאומו של ח"כ בשארה שנשא בסוריה. יש לציין, כי כתב האישום שהוגש נגד הח"כ בשארה לא מזכיר את הקטעים המובאים בראייה זו. התרגום שנעשה הנו תרגום שגוי, אשר עבר שני פילטרים. ח"כ בשארה נשא את הנאום בשפה הערבית. הנאום תורגם לשפה האנגלית והמבקשים תרגמו באופן חופשי את הדברים מהשפה האנגלית לעברית. אולם, העיקר הוא שהמבקשים לא הצביעו על הדברים הספיציפיים שנאמרו על-ידי ח"כ בשארה והמהווים אחת מן העילות אם לא יותר, לפסילתו ופסילת מפלגתו. קריאת הטקסט בתרגומו המדוייק מלמדת, כי מדובר בטקסט פילוסופי ותו לו. ראוי לציין כי זוהי אף עמדתו של כב' השופט חשין לגבי אותו טקסט כפי שציין אותה במהלך דיוני הועדה.

ראו: דברי כב' השופט חשין, עמ' 641 לפרוטוקול.

עם זאת יש לציין כי בתגובה שהובאה לעיל בנוגע לראיות שהוגשו על-ידי היועמ"ש היתה התייחסות לרישא של הציטוט המובא בראייה זו. להלן הציטוט כפי שהופיע בבקשת היועמ"ש:

"וכפי שסוריה התנערה לה (בהיותה) גוב אריות ערבי- כך תתנער פלסטין על כל מרחביה, פלזטין שהוכתה באסון (מיד) מכונת האמת האמריקנית-ישראלית...".

ח"כ בשארה הסביר בחקירתו במשטרה בפרוטרוט את הכוונה והפרשנות של אותו חלק מצוטט.

ראו בעניין זה

- התשובה לראייה 6 לעיל, שהובאה מטעם היועמ"ש.

ראיה ג3: עמ' 13 סעיף 65: ("סוריה מבחינה חוקית היא אויב ומבחינת תפישה לאומית איננה איוב")

ראשית כל, אין הדברים המובאים בראייה זו נופלים לגדר אחת מעילות פסילת מועמד ו/או רשימה מלהתמודד בכנסת.

יתירה מזו, בדיון בפני חברי ועדת הבחירות במרכזית, ציין כב' השופט חשין כי זהו טבעי כי ערבי ירגיש עצמו, חלק מהעולם הערבי, כדבריו:

"כיוון שחבר הכנסת עזמי בשארה שייך במובן הרחב כאילו לערבים, הוא ערבי, אז יש נטייה כאילו לזהות אותו איתם. מכיוון שהוא אומר מילים כלשהן, אנחנו מאוד רגישים כולנו. אבל צריכים נורא להיזהר בדברים האלה. ואז גם הוא משיב בהתרגשות, אנשים משיבים בהתרגשות, ואז פתאום יש הרגשה שנדמה לי אובדת קצת הדרך הרציונלית הקרה שאני מנסה להיאחז בה ככל שאני יכול כמשפטן."

עמ' 623 לפרוטוקול.

ח"כ בשארה הוסיף ואמר כי באופן אישי ישנה זיקה הדוקה הקושרת אותו בסוריה, כדבריו:

" אמנם יש הבדל, אני יכול להבין את העלבון שלך. מהבחינה הזאת, כפטריוט ישראלי אתה מסתכל שם על חבר כנסת ישראלי שמדבר, אבל תבין אותי, אדוני היושב-ראש, שבמקומות כאלה אני לא מרגיש בדיוק כמוך. אני מרגיש אחרת בסוריה. יש לי היסטוריה אחרת מבחינת אבא שלי, ההורים שלי, איך דיברו על סוריה, מה סוריה בשבילי מבחינה תרבותית."

עמ' 643 לפרוטוקול.

הדברים שהובאו לעיל מדברים בעד עצמם ומוזר מאד מדוע בחרו המבקשים להביא ציטוט שאין לו כל קשר לעילות הפסילה על-פי החוק.

ראייה ג4: עמ' 13 סעיף 66: (נסיונות חיזבאללה לגייס ערבים)".

לא ברור עדיין הקשר בין הטענה שחיזבאללה מנסה, על-פי הערכות המודיעין הישראלי, לגייס ערבים מישראל ובכללם אלו שבקרו את קרוביהם בסוריה בסיועו של ח"כ בשארה, לבין עילות הפסילה. מכל מקום, עניין ביקורי הערבים בישראל לקרוביהם בסוריה נמצא כיום בפני בית המשפט ועדיין לא נקבע אם ח"כ בשארה ביצע בכך עבירה או לו. יש לציין אפוא, כי התיק נמצא בשלב של טענות מקדמיות. האם מנסים המבקשים לטעון במרומז כי לחבר כנסת בשארה יש יד בעניין?

שוב כשלו המבקשים להצביע על הקשר בין דברים אלו לעילות הפסילה. מה גם, שעד כה וכעבור שנה וחצי על פרסום הידיעה, לא נמצא אף אחד מבין אלו שביקרו בסוריה כחשוד בסיוע לחיזבאללה.

בהמשך המבקשים מביאים ציטוט מדבריו של ח"כ בשארה אשר נאמרו במהלך דיון בועדת חוק חוקה ומשפט (11.07.01) ולפיהם הוא פנה לח"כ כך ואמר: **"כבוד היה לי לשבת עם נסראללה על אותה במה"**.

על-פי האמור בפרוטוקול הדיון בועדת חוקה חוק ומשפט דברים אלו אכן יצאו מפיו של ח"כ בשארה. הדברים לא נחתו על ח"כ כך באופן פתאומי. קריאת הפרוטוקול מלמדת, כי הדברים נאמרו במהלך וויכוח סוער בין חברי הכנסת ובמהלכו הושמעו דברים קשים. מכל מקום, בין אם דברים אלו נאמרו ובין אם לאו, הרי עדיין לא ברור מה הקשר בין דברים אלו לבין עילות הפסילה בחוק. למיטב ידיעתנו מדובר בהליך של פסילת מפלגה ומועמד ולא בתביעת לשון הרע.

הדברים המצוטטים בהמשך (עמ' 15) מפרוטוקול הדיון לפיה תוהה ח"כ בשארה על כי מפרשים את "תמיכתו בזכות תנועת ההתנגדות הלבנונית להיאבק לשחרור אדמת לבנון הכבושה מהצבא הישראלי הכובש כתמיכה בארגון החיזבאללה". יש להודות למבקשים על כי סייעו להביא עוד ראיות המוכיחות כי, ח"כ בשארה איננו תומך בחיזבאללה בתור שכזה, אלא רק בזכותו להתנגד לכיבוש בתור תנועת התנגדות המייצגת עם הנתון לכיבוש. דברים אלו משתלבים היטב עם עמדתו העקבית של ח"כ בשארה בנוגע לחיזבאללה. לגבי מידע נוסף על הדרך שבה תופס ח"כ בשארה ומפלגתו את ארגון החיזבאללה ראו:

- התשובה לעיל לראיות 16, 17 ו-18 שהובאו על-ידי היועמ"ש.

ראיות 5, 6 ו- 7: עמ' 14 סעיף 71: (עדות ח"כ בשארה בועדת אור והדרישה לסיוע בינלאומי)

לא ברור מה הקשר בין הדברים שציין ח"כ בשארה בפני ועדת החקירה הממלכתית לבין עילות הפסילה. האם הודאתו כי לא יכל להרגיע את הרוחות באירועי אוקטובר, וכי היה עסוק בשאלה מדוע נהרגו ערבים יותר מאשר נפגעו שוטרים שוללת את קיומה של מדינת ישראל או שמא מהווה תמיכה במאבק מזויין נגד המדינה?!

מכל מקום, ועדת החקירה טרם סיימה את עבודתה וטרם פורסמו מסקנותיה הסופיות.

לא ברור מה הקשר בין דרישת ח"כ בשארה לתמיכת האו"ם ואספקת הגנה לערבים אשר 13 מבייהם נהרגו על-ידי כוחות הביטחון, לבין עילות הפסילה בחוק. האם הפך האו"ם לארגון טרור שח"כ בשארה מבקש את תמיכתו ועזרתו?

ראייה ג' 8: עמ' 14 סעיף 72: (ראיון עם ח"כ בשארה סמוך לאירועי אום-אלסחאלי).
נכון שראיון זה נערך לפני אירועי אוקטובר אולם הוא היה סמוך לאירועים אלימים אחרים שחוותה האוכלוסייה הערבית בישראל. מדובר ב- "אירועי אום אלסחאלי" בהם היה עימות בין שוטרים לבין אזרחים ערבים בעקבות כוונת המדינה להרוס את בתיהם. מבלי להיכנס לדברים המצוטטים בתוך ראיון זה הרי ברור על פניו כי ח"כ בשארה נשאל אודות ניתוח מצבה ומעמדה הפוליטי-חברתי של האוכלוסייה הערבית והוא אכן ענה. לא ברור אפוא כיצד ניתן לדלות מהדברים שהוא ציין כיצד הם נכנסים לאחת מעילות פסילת מועמדותו או של מפלגתו. עם זאת יש לציין, כי במהלך הראיון התייחס ח"כ בשארה לאמירת "מדינת כל אזרחיה" המאפיינת את מצעה של מפלגת בל"ד והאופן שבו היא סותרת את הגדרת המדינה היהודית. בעניין הסתירות בין "מדינת כל אזרחיה" לבין "מדינת היהודים"
ראו:

- התשובה לעיל לראייה מס' 7 שהובאה על ידי היועמ"ש.

ראייה ג' 9: עמ' 15 סעיף 73: (ראיון של ח"כ בשארה ל- Middle East Report)
מבלי להתעכב בראייה זו נקדים ונאמר כי אין כל רלוונטיות בין הדברים המובאים באותה ראייה לבין אחת מעילות הפסילה. נהפוך הוא, ח"כ בשארה מצביע על התחרות הקיימת בין המפלגות הערביות ועל תרומת מפלגתו בהגברת ביטוי ההזדהות של הערבים הפלסטינים בשיראל עם אחיהם בגדה המערבית ובעזה. האם ביטוי ההזדהות של עם בני עמו הפך לתמיכה בארגוני טרור? האם בכך קרא ח"כ בשארה לחיסול המדינה ושליטת אופיה כטענותיהם של המשיבים? האם הפכה הפגנתם מחאתם הפוליטית-חברתית של אזרחי המדינה לפעילות חיסול המדינה?

ראייה ג' 10: עמ' 15 סעיף 76: ("סירוב ח"כ בשארה לגנות פיגוע")
הראייה שהובאה הנה ידיעה הלקוחה מאתר אינטרנט ולא ניתן ללמוד ממנה כיצד הסיקו מחבר הידיעה והמבקשים שח"כ בשארה סירב לגנות. אפילו ציטוט מפיו שהוא מסרב לגנות לא הובא באותה ידיעה.
יתירה מזו, ובהנחה שהדברים נכונים, האם אי הגינוי הפך לתמיכה מפורשת בארגון טרור? האם המבקשים דורשים לפסול את ח"כ בשארה ומפלגתו בגין מה שלא עשו? האם אי גינוי פעולה זו או אחרת מהווה תמיכה מפורשת בארגון טרור זה או אחר ובמעשיו? האם ישנו חוק המחייב כל אזרל לגנות פיגועים? אותה תמיהה העלה כב' השופט חשין במהלך הדיון לגבי טענה דומה שוהעלתה נגד הח"כ בשארה, כדלקמן:

" היו"ר השופט מישאל חשין:

זה צריך להיות מאבק מזויין, תמיכה בארגון טרור. היכן יש כאן תמיכה בארגון טרור, היכן יש מאבק מזויין של ארגון טרור, בזה שהוא "אני לא גינתי"? הוא לא גינה. הוא אומר: אני לא מגנה. היכן יש כאן תמיכה בארגון טרור או במאבק מזויין של ארגון טרור?"

ראו: עמ' 26 לפרוטוקול.

מכל מקום, עמדתם של המערערת נגד הפיגועים והפגיעה באזרחים וחפים מפשע הנה עקבית, ברורה וידועה ואת זה ניתן ללמוד הן מפרסומיו של ח"כ בשארה, הן מדבריו בפני חברי ועדת הבחירות, הן מדבריו מעל דוכן הכנסת והן מהודעות הגינוי הכתובות שמוציאה מפלגתו.

בעניין זה ראו:

- התשובה של המערערת לעיל לגבי ראייה מס' 20 שהובאה על-ידי היועמ"ש.
- תצהיר ג'מאל זחאלקה המצורף לכתב התשובה.

ראייה 11: עמ' 15 סעיף 78: (הפיגוע בעמנואל)

בעניין זה מוכחש האמור בראייה. ח"כ בשארה פרסם הודעה לעיתונות בה הוא הבהיר את עמדתו המפורשת נגד פיגועים. בנוסף לכך, עיתון מעריב פרסם את תגובתו של ח"כ בשארה אשר בה הוא ציין באופן מפורש, כי הוא לא תמך במעשה ולא שבח אותו בניגוד למה שפורסם על-ידי כלי התקשורת.

ראו:

- עמ' 51, סעי' 105 לכתב התשובה.
- ע/58 לכתב התשובה.

ראייה 12: עמ' 15, סעי' 79: (רצח רחבעם זאבי).

ראשית יובהר, כי ח"כ בשארה התראיין באותו יום שבו נרצח רחבעם זאבי, בתחנת הרדיו "רשת ב'" ושם הוא השמיע את התנגדותו הנחרצת לרצח מנהיגים פוליטיים ולכל שיטת החיסולים יהיה מקומה אשר יהיה.

ראו:

- עמ' 51 לכתב התשובה.

בהמשך מפנים המבקשים אל מאמר שכותרו: "Azmi Bishara analyzes the most convenient assassination". לאחר עיון במאמר ניתן למצוא בבירור כי אין הכותרת משקפת כלל את תוכן המאמר. בגוף המאמר אין כל זכר לכותרת או לדברים המשתעים ממנה. מדובר בכותרת אשר נבחרה על-ידי העורך באופן חופשי. את המידע הזה קיבלה העותרת מאת עורך העיתון, מר האני שוקראללה אשר ציין במכתב ששלח מיום 4/01/02 כי הכותרת שנבחרה איננה על דעת מר

בשארה וכי זוהי הפרקטיקה והמדיניות של העיתון לבחור כותרות למחברי מאמרים, והדבר הנו באחריותו בלבד. מה גם שלא מדובר במאמר שנכתב ע"י הח"כ בשארה אלא הפנייה למאמר שהוא כתב.

ראו:

- מכתבו של מר שוקראלה מיום 4/01/02, המצורף להודעת ערעור זו, ומסומן ב-ה/1. המכתב הגיע לידי הח"כ רק לאחר הדיון בפני ועדת הבחירות ועל-כן לא הוזכר בכתב התשובה.

למותר לציין, כי המאמר עצמו עוסק בניתוח השלכות רצח גנדי כמנהיג פוליטי ראשון אשר נהרג על רקע הסכסוך הישראלי-ערבי. תמוהה מאד מדוע לא הצביעו גם הפעם המבקשים על אמירה או חצי אמירה העולה מהמאמר שבגינה ניתן לפסול את ח"כ בשארה ו/או מפלגתו. המבקשים מנסים להדביק לח"כ בשארה תווית של תומך טרור ואלימות מבלי להסתמך ולו על ראייה ישירה אחת.

ראייה 13: עמ' 15 סעיף 80.

ח"כ בשארה מצוטט כמי שמביע דעה ותו לו. אין דעתו זו נופלת בגדר עילות הפסילה שבחוק ובמיוחד, כי המבקשים לא מצביעים על הפגם בדברים שאמר וכיצד הם אכן מהווים עילה לפסילה.

ראייה 14: עמ' 16 סעיף 81 (קריאה להתנגד לשרון ולהמשיך להיאבק)

האמור בראייה זו הנו מוכחש. עמדתו של ח"כ בשארה היא, כי יש להיאבק בכיבוש הישראלי ולא בישראל. זוהי עמדתה של בל"ד ושל כל חברה לרבות ח"כ בשארה.

ראייה 15: עמ' 16 סעיף 82: "בשארה: הפיגועים אינם אסטרטגיה".

האמור בראייה זו רק מחזק את העובדה כי הן רשימת בל"ד והן ח"כ בשארה מתנגדים בתוקף לפגיעה באזרחים חפים מפשע. לא ברור בגדר איזו עילת פסילה נופלת ראייה זו!! כך גם הדברים המובאים בעמ' 16, סעיף 83 לבקשת הפסילה דנן. הדברים המצוטטים רק ממחישים כיצד רואה ח"כ בשארה את המאבק נגד ההתנגדות בכך שהאנשים יוכלו לחיות בו את חייהם היומיומיים, מאבק עם כלכלה מאבק עם חברה. האם יש בכך כל תמיכה בארגון טרור באומרו דברים אלו! האם מאבק עם כלכלה וחברה משמעו מאבק אלים לחיסול מדינת ישראל?

ראייה 16: עמ' 16, סעיף 84: ראיון לניוזויק 5/08/02

ח"כ בשארה מצביע בראייה זו על ההבדל בין מאבק הערבים בישראל לבין פלסטינים בשטחים הכבושים. אין בדברים שהוא אומר מילה או חצי מילה המשתמע ממנה תמיכה בארגון טרור. הוא דיבר על זכותם של הפלסטינים להתנגד לכיבוש. גם ראייה זו איננה נופלת בגדר אחת מעילות הפסילה ולא ברור כיצד סומכים המבקשים מסקנותיהם, המרחיקות לכת בלשון המעטה, עליה.

בעניין ההבחנה שעושה ח"כ בשארה בין מאבק הערבים בישראל לבין הפלסטינים בשטחים הכבושים ראו:

- עמ' 12, סע' 13 לכתב התשובה.

ראייה ג'17: עמ' 17, סעיף 88: "אני לא פטריוט ישראלי אני פטריוט פלסטיני".

את הדברים האלו ציין ח"כ בשארה אף בתצהירו שהוגש לוועדת הבחירות וגם בפני חברי ועדת הבחירות ביום 31.12.02. ח"כ בשארה הנו פלסטיני והוא אומר זאת באופן מפורש. האם יש בכך כדי להוות עילה לפסילה? האם אי התכחשותו לזהותו הלאומית מהווה תמיכה בארגון טרור או שלילה לאופי המדינה?

ראיות ג'19 ו-20: עמ' 17, סע' 89-90: "אי שייכות לסמלי המדינה"

ראיה זו אינה רלוונטית כלל וכלל. ח"כ בשארה מסביר בדיוק מדוע סמלי המדינה אינם מייצגים אותו ואומר במפורש, כי הם לא מדברים אליו. הרי גם גב' מרים פורת הציעה בזמנו לחבר המנון ייחודי לערבים כיוון שההמנון כפי שהוא מנוסח היום איננו יכול לייצגם. גם כאן כשלו המבקשים להצביע על ראייה הנכנסת לגדר אחת מסעיפי הפסילה על-פי החוק.

ראיה ג'21: עמ' 17, סעיף 91: "השימוש במילה נכבה"

לא רלוונטי לעניין הפסילה.

ראיה ג'22: עמ' 17, סעיף 92

לא ברור כיצד ניתן להבין מדבריו המצוטטים של מר איאד ראבי, כי המפלגה או ח"כ עזמי בשארה ראויים לפסילה. מה גם שמדובר בחבר זוטרי במפלגה שאין לו מעמד רשמי מלבד היותו ממוקם במקום ה-32 ברשימת בל"ד לכנסת. יש לציין, כי גם ב"כ המבקשים גילה במהלך הדיון את חולשתה של ראייה זו ולכן דילג עליה והזכירה באופן שטחי לחלוטין.

21. פ"ר 2/16, פ"מ 3/16 תנועת חרות ואח' נגד רשימת בל"ד

עמ' 5 סעיף 6: (ראיון ארי שביט)

המבקשים טוענים, כי ביותר מהזדמנות אחת הביע ח"כ בשארה את דעתו השוללת הגדרה עצמית לעם היהודי. לעניין זה כבר התייחסנו ארוכות לעיל.

ראו:

- התשובה שניתנה לעיל לראייה מס' 1 שהובאה על-ידי היועמ"ש.

עמ' 5 סעיף 7: "כל פלשתינ היא כבושה"

ח"ב הכנסת בשארה עונה בצורה ברורה, כי מבחינה פוליטית וכמושג פוליטי השטחים שבתוך הקו הירוק אינם כבושים. ח"כ בשארה ציין כמה פעמים את ההבחנה, לרבות בועדת הבחירות המרכזית, את הכרתו במדינת ישראל וריבונותה בגבולות 4 ביוני 1967. שאר השטחים מוגדרים כשטחים כבושים. האמירה "כל פלסטינ היא כבושה" הנה מטאפורה למצב שאיננו קיים עוד. הזיקה לאדמת פלסטינ הנה על דרך הזכרון ההיסטורי והתרבות שח"כ בשארה עדיין חלק ממנה.

עמ' 5, סעיף 8: ראיון לטלוויזיה המצרית

מוכחש כל האמור בראיה זו. מה עוד הרי המבקשים לא צירפו אף ראייה תומכת בדבר. ואף לא קלטת שניתן דרכה להתמודד עם הדברים המועלים בראייה זו.

עמ' 6, סעיף 9: ראיון עיתונאי מיום 22.06.01

שוב לא צירפו המבקשים העתק מאותו ראיון. אולם הדברים העולים מדברים אלו מבטאים בדיוק את רעיונותיו ותפיסותיו הפוליטיות של ח"כ בשארה ושל מפלגתו. על משמעותה של "מדינת כל אזרחיה" ראו:

- עמ' 7 סעי' 7 מכתב התשובה.

- עמ' 253, 260 ו- 271 לפרוטוקול.

עמ' 6, סעיף 12: (ציטוט מכתב האישום בנושא נאומי סוריה ואום אלפחם).

ראו:

- התשובה לעיל לראיות: 16, 17, 18 ו-19 אשר הובאו על-ידי היעוץ המשפטי בבקשת הפסילה. (נאום באום אלפחם)

- התשובה לעיל לראיה מס' 6 שהובאה על-ידי היעוץ המשפטי לממשלה. (הנאום בסוריה)

22. פ"ר 1/16 פ"מ 1/16 ח"כ ישראל כץ נגד ח"כ עזמי בשארה ורשימת בל"ד

ראייה 12.2: עמ' 3: ציטוט מכתב האישום נגד ח"כ בשארה בעניין נאום אום אלפחם

ראו:

- התשובה לעיל לראייה מס' 17 שהובאה על ידי היועץ המשפטי לממשלה. (נאום אום אלפחם)

ראייה 12.4: עמ' 4: ציטוט מכתב האישום נגד ח"כ בשארה בעניין נאום סוריה

ראו:

- התשובה לעיל לראייה מס' 6 שהובאה על ידי היועץ המשפטי לממשלה. (נאום סוריה).

ראייה 14: עמ' 4: (התבטאות נגד ח"כ כץ בועדת חוקה חוק ומשפט + "חיזבאללה הוא ארגון גבורה").

ראו:

- התשובה לעיל לראייה 4 שהובאה על ידי ח"כ ליברמן ואח'.
- התשובה לעיל לראייה מס' 19 אשר הובאה על-ידי היועמ"ש.

ראייה 15: עמ' 5: (עמדת ח"כ בשארה בנוגע לגינויים בשטחים).

ראו:

- התשובה לעיל לראייה 20 שהובאה על-ידי היועמ"ש.

23. המערערת תטען, כי אפילו אם יתקבלו האמרות שהובאו והונחו בפני המשיבה מטעם מבקשי הפסילה כראיות מנהליות קבילות, היא תטען, כי אין הן עומדות במבחן הפסיקה שלפיו הראיות חייבות להיות ברורות, חד משמעיות שאינן משתמעות לכאן ולכאן. בהקשר הזה המשיבה לא סמכה את החלטתה על ראיות מסוג אלה ואף דחתה את עמדתו המשפטית הנ"ל של כבי' השופט חשין, לגבי חלק מהראיות, שלפיה ראיות אלו אינן עומדות במבחני הפסיקה.

עילות הפסילה:

מדינה יהודית ודמוקרטיה

24. המערערת תטען כי לא התקיימו תנאי הפסילה של סעיף 7א (א) 1 לחוק יסוד: הכנסת בדבר שלילת קיומה של המדינה כמדינה יהודית ודמוקרטית.
25. טענה הוועדה משלא קבלה את דברי הפסיקה ואת עמדתו של כב' השופט חשין בעניין זה, לאמור:

"זאת אומרת, הוא שולל אותה לחלוטין. כשם שברשימה הסוציאליסטית, בירדור, בית המשפט קבע ששלילת קיום המדינה זה הרס המדינה, זה שלילתה מכל וכל, אני אומר שלילת קיומה של המדינה כמדינה יהודית, כך אני מפרש את החוק, מכל וכל, וזה דבר דומיננטי של המפלגה שמבקשת לרוץ לבחירות. שלילה מוחלטת של המדינה, גזענות מוחלטת, תמיכה בארגון טרור מוחלט כאילו שאני חבר חמאס." (עמ' 661).

תמיכה בארגון טרור:

26. המערערת תטען כי דין סעיף 7א (א) 3 בטלות והיא חוזרת על טענותיה בעמ' 64-60 לכתב התשובה.
27. לחילופין, המערערת תטען, כי החלטת המשיבה אינה מתיישבת עם הפרשנות המצמצמת של סעיף זה כפי שהוסברה בכתב התשובה בעמ' 64-69 ואשר אומצה על-ידי כב' השופט חשין, שכדבריו:

"הכנסת צמצמה את המסגרת של הפסילה. זה לא סתם אם אתה תומך בטרור, אלא צריך להיות ארגון טרור, במאבק מזוין של ארגון טרור. כמובן שאם אתה תומך בחמאס או בג'יהאד האיסלאמי אז פשיטא שזה כמובן ארגון טרור שיש לו מאבק מזוין וכאילו תמכת במאבק מזוין. אבל סתם מעשי טרור, סתם תשבחות או תמיכה במעשי טרור אינם נכנסים במסגרת הזאת של פסילה. זה חשוב מאוד לדעת את הצמצום של עילות הפסילה, כפי שראינו בימים האחרונים כמה וכמה פעמים שהנטל הוא כבד מאוד, עד שלא נתיר לאדם להציג את עצמו לבחירה לבוחרים.

לכן, כמו שאמרתי, לא כל קריאה לאלימות היא בגדר העילה, אלא נדרשת תמיכה במאבק מזוין של מדינת אויב או של ארגון טרור. כלומר, תמיכה בארגון בדרך הטבע, יום-יום, בארגון טרור ספציפי, בחמאס או בג'יהאד האיסלאמי".

28. באשר לשתי העילות יחדיו המשיבה התעלמה מהפסיקה העליונה ומהנחיותיו של כב' השופט חשין שלפיהן על מנת לאשר את הפסילה יש להוכיח, כי מטרותיה הדומיננטיות ומעשיה הדומיננטיים והמרכזיים כפי שהם מתבטאים במצע הרשימה ובדבריה המרכזיים. המשיבה לא טרחה בהקשר זה לעיין בדברי הכנסת של המערערת וח"כ בשארה, בנאומיו של ח"כ בשארה בכנסת ומחוצה לה, במאמריו השבועיים והאקדמיים ובספריו ובפרסומי המערערת ודברי מנהיגיה. במקום זאת, היא פנתה וסמכה את ידה על דברים נסתרים לא גלויים שאין אפשרות להוכיח את קיומם וכאמור הוכחו ע"י

המערערת וח"כ בשארה ובכל מקרה אין בהם כהוא זה כדי לענות על מבחני הפסיקה.
ואף אם עיינו הרי הם לא נתנו לראיות אלה משקל מכריע כמתבקש על-פי הפסיקה.

29. כאן המקום לסכם בדבריו לגבי שתי העילות של ח"כ בשארה, לאמור: (עמ' 582)

עזמי בשארה:

למה הדוגמה הזאת מביאה? אדוני, אם כבר פה, כשאני יושב, הספיקו לעוות את הדברים שאמרתי ולסלף אותם ולהפוך אותם, תאר לעצמך את כל הדברים שנאמרו פה ונאמרו שם ואספו לנו אותם פה ועל זה רוצים לבסס את הפסילה.

אמרתי את עמדתי, אדוני, משתי הבעיות, גם מהשאלה של מדינה יהודית ודמוקרטית, מהכרה של היותה של ישראל מדינה יהודית ודמוקרטית עם רצון להיאבק שמדינת-ישראל תהיה מדינת כל אזרחיה. על הדגשת המתח הזה דיברתי רבות. על עמדתי בנושא המאבק המזוין אמרתי שלא קראתי, לא דגלתי, לא עשיתי סימפאטיה, לא היללתי, לא שיבחתי שום מאבק מזוין. דיברתי על זכות עמים תחת כיבוש להתנגד. שמתני סייגים גם להתנגדות הזאת, למרות שלא תמיד חשבתי שיש לפרלמנט של המדינה הכובשת זכות להגיד לעם תחת כיבוש את הסייגים למאבק שלו.

30. על יסוד כל האמור לעיל מתבקש כב' בית המשפט לקבל ערעור זה ולדחות את כל בקשות הפסילה שהוגשו נגד ח"כ עזמי בשארה.

חסן ג'בארין, עו"ד

עביר בכר, עו"ד